

H A J D U F Ö L D

Előfizetési ár helyben és vidéken 1 óra 200 K.
(Egy hónapnál hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el)
Egyes példány hétköznap és vasárnap 10 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hetfő kivételével minden nap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Petőfi Sándor, az ébredő magyar

Az őszirózsás forradalom nemzetközi banditái a Nemzeti Múzeum lépcsőfaláról kisajátították maguknak a magyar hazaszeretet örökéletű költőjének szellemét és az Astória erkélyéről Petőfi Sándor jelszavaival tévesztették meg az elvakult tömegeket. *Petőfit egyszerűen kikidőlték forradalmárnak* és néhány hónap elteltével már a proletárdiktatura védőszentjévé avatták a vörös gyilkosok. Petőfi-laktanyák és Petőfi-bélyegek növelték mindenfelé a kegyetlenségek végnélküli sorát: meggyalázták a magyar nemzet kincsesházának egyik legnagyobb értékét, a Petőfi-kultuszt.

Egy feleletre váró kérdés kezdte marcangolni lelkünket, lázálmos éjszakákon újra és újra megjelent a kérdés: forradalmár volt-e Petőfi vagy ébredő magyar?

A *Borsszem Jankó* című nemzetközi újság legutóbbi száma a „forradalmár” Petőfit ünnepli. Zsidók és szabadkőművesek, liberalisok és kommunisták nyilatkoznak a nagy költő szelleméről. Varnay Dánielnek és Vanczák Jánosok sorából kerülnek ki az ünneprontók, hogy megszenteltelentsék a legigazabb lelkű ébredő magyart.

Mert Petőfi Sándor egyénisége két pilléren nyugszik: a keresztyén vallásrököcs és a magyar fajszeretet megdönthetetlen oszlopain.

Az *Apostol* III. fejezetében így kiált fel rajongó szelleme:

„Isten légy üdvöz, légy imáds,
Fölzállott hozzád egyik porzemed,
Hogy előttem leborúljon,
S elmondja: hű fiad vagyok, atyám!”

Ki értette meg szebben a krisztusi parancsot:

„Adj Isten, adj fényt és erőt nekem,
Hogy munkálhassak embertársaimért.”

Istenes erő tüzel ezekben a sorokban, tiszta lélekből fakadó hit és keresztyén szeretet.

Ezt a Petőfit olyanok kiáltották ki elvtársuknak, akik megköpdösték a feszületet és sárba akarták taposni a krisztusi morált.

Költészetének legjellegzetesebb vonása a hazafiai szeretet. Ezt felesleges külön példákkal bizonyítani. Petőfi életének két legnevezetesebb momentuma, a *Nemzeti dal* és a magyar hazáért elszenvedett vértanúsága örök cáfolata annak a vádnak, mely nemzetközi jelleggel akarja felruházni egyéniségét.

„Tied vagyok, tied, hazám!
E szív, e lélek:
Kit szeretnek, ha tégedet
Nem szeretnélek?”

Hazája iránt érzett önfelelőző szeretete paratlan fényességgel világít a magyar irodalom történetében és azok a kijelentései, melyeket rosszhiszemű emberek félre-

magyarznak egy idegen világnézet diadalrajuttatása érdekében, az ő idejében még nem is bírtak a mai értelmezéssel. Hol voltak akkor a marxista tanítások, hol volt a világszabadság és hol volt a zsidóság? Egyik az ismeretlenség homályában, másik a gettóban.

Petőfi világszemléletének e kettős összetevőjéből erednek többi érzései. Szülei iránt rajongó szeretetet érez.

„Sem atyám, sem anyám
Nincs többé, nem is lesz,
Kiket szoríthatnék
Dobogó keblemhez,
Aki nekem csokolnám még lábok nyomát is,
Mert engemet szívük vérén neveltek fel,
Mert körülöveztek, mint a földet a nap
Lángoló sugarai, szent szeretetökkel.”

Ezt a Petőfit azok akarják kisajátítani, akik gunyt ütnek apáikból.

Szerelmi költészete tiszta forrásból fakad. *Egyetlen verse sincs,*

melyben erotikus motívumokat találhatna az olvasó.

„Ha eldobod egykor az özegegyi fát, Fejfáma sötét lobogóit akarzd, Én feljövök érte a régi világból. Az éj közep n. s oda leviszem azt. Letörölni vele könnyűmet érted, Ki könnyedén elreledél hivedet S e szív sebeit bekötözni, ki téged Akkor is, ott is örökre szeret!”

Ezt a Petőfit a szalárd szerelem bűnös hirdetői akarják kisajátítani maguknak.

A magyar nemzet halhatatlan költőjének hazafias lelkülete, diadalmas élete, örökidőkre szóló költészete és mártírsága az ébredő magyarság programját fedi. Petőfi Sándor az ébredő magyarok költője, akinek a pogány magyar ős istenségből kiszakított egyénisége tüzes sugarakkal világosítja be a krisztusi szeretet utját, melynek irányában az ébredő magyarság biztos céltudatossággal halad a nemzeti feltámadás felé — *Petőfi szellemében.* (In)

A keresztyénység gazdasági térfoglalása a jövő politika legelső feladata

A gazdasági életet a magyar faj hegemoniájára kell berendezni - Wolff Károly nyilatkozata a „Hajduföld”-nek a magyar politika aktualis kérdéseiről

A keresztyén magyarság kereskedelmi érvényesülése

Budapest, dec. 30. A *Hajduföld* munkatársa felkereste Wolff Károly nemzetgyűlési képviselőt, hogy a keresztyén restaurációs politika jövő évi feladatairól nyilatkozzék. A keresztyén politika kiváló vezérférfia a következőket mondotta: En a jövő politika legelső feladatának

a keresztyén magyarság gazdasági térfoglalását

tartom. Nemcsak a jövődönk, hanem egész belső hegemoniánk ennek a feladatnak megoldásától függ. Nagyon csatlakoznak a zsidók, ha azt hiszik, hogy azt a gazdasági hegemoniát, amelyet az alatt szereztek, amíg a magyar nemzet közjogi harcokban gyengítette erejét, a jövőben is megtarthatják.

A keresztyén magyarság kereskedelmi térfoglalása

A háboru okozta gazdasági felfordulásban sok keresztyén existenciát keresett és talált önálló gazdasági elhelyezkedést. Ezek megjelölték az önálló gazdasági működés előnyeit, egyenesen propagandát csináltak a kereskedelmi térfoglalásnak és az így felvilágosultak nem lesznek hajlandók felcsorélni helyzetüket az alkalmazottak soványabb helyzetével. Akarva, nem akarva, át kell engedni a

gazdasági hegemoniát az uralkodó magyar fajnak

és ennek megfelelően át kell alakítani törvényeinket, elsősorban hitel és büntető törvényeinket, de egész bankvilágunkat is.

A bankvilág, a tőzsde nem állhat fenn a jövőben amaz idegen mentalitás szájaize szerint, amely mindent a saját képére alkotta. A gazdasági térfoglalás

le fogja dönteni a mesterséges határokat,

nevelni fog független akaratu férfiakat, emelni fogja a nemzeti öntudatot és segíteni fog visszalátni a magyar jövődőt.

A keresztyén politika nem jelszó, hanem

az élet valósága

A háboru előtti liberális frázisok segítségével gazdaságilag bilincsekbe vert tömegek már látják az éden kertjét és nem hajlandók senki kedvéért sem felcsorélni a szabad gazdasági érvényesítés lehetőségét a mult rabszolgá sorsának béklyóival.

Új levegő lengedez, e látó tömegek élni akarnak és ez az élet a nemzeti öntudat, a keresztyén erkölcs és mindennek fölött a magyar politika és gazdasági hegemonia.

A fassiszták ujévi riadója

Budapest, dec. 30. A Magyar Fasiszta Hungarista Tabor kiáltványt tesz közé, amelyben ezeket mondja:

Magyarok! Ut a Szilveszter 12-ik órája, talán az utolsó, amely tespedésünkben még ébren talál minket. Ez a gyászos évünkben kongó 12 ütés üssön szíven bennünket és razza fel a letargiából a magyarokat.

Ez az óra idézze elő Petőfinek százéves szellemét.

Nem látjátok immár, hogy pir dereng hazánk felett? Hajnal pirja ez. Egy új égés pirja ez: minden, minden inkább, mint a gyalázatos sötét szemfedél. Petőfi lelke szálljon meg bennünket, kapcsoljon össze mindent, ami magyar!

Testvér ne bánson testvért,

ne szívjon keresztyén keresztyén vért. Amink van, tegyük fel a hazai oltárára a szent önmegtartózkodásban összeforrott szívvel és a Talpra magyar énekével lelkünkben készülünk a szent feltámadás csatájára!

Magyar, segítsd a magyart! Vedd ki testedből az alattomos árulót és boldog ujéved lesz!

Mi ezért küzdünk! Jöjj testvér, küzdj velünk! Hív a magyar Hazá, hív Petőfi hívó szózata! Nézz a pirkadó égre és vedd fel keresztedet!

Ugy adjon ma neked a hatalmas Isten boldog ujévet!

Megalakult a szlav fasiszta tábor

Budapest, dec. 30. A Narodni Novini legutóbbi számában vezéreiket ír „Fasiszmus vagy nacionalizmus” cím alatt. Ebben a cikkben bejelentette, hogy megalakult a szlovák junkerek, vagyis a szlav fasiszták egyesülete.

Az egyesület a napi politikától távol tartja magát, a keresztyén nemzeti eszme alapján áll. Az egyesület hivatalos nyelve a cseh és szlovák és abba kommunistákat nem vesznek fel. A tagok kötelesek a gyűlésen fekete orosz inget és jelvényt hordani.

Hogyan nyerhetjük meg népünket az irredenta eszmének?

Ez lesz a tárgya annak a rendkívül nagy jelentőségű vitacéllynek, amelyet a Keresztyén Nemzeti Liga az Arany János Társasággal kötve január folyamán Debreczenben rendezni fog. A rendező társaságok szívesen látnak a vitacéllyen minden az ügy iránt érdeklődő, hazafias érzésű magyar embert, sőt a vitacéllyre a szomszédos községek is meglesznek hívva, mert a nép fiai természetesen legjobban ismerik feljöknek gondolkozásmódját. A vitacélly, amelynek helyét és idejét a kelendő időben közölni fogjuk, Debreczennek kétségkívül nagy látogatottságnak örvendő érdekes eseménye lesz.

Városi közgyűlés szabadkőműves segédlettel

Dr Tervey Tamás megcáfolta a liberálisok szarvasokoskodásait — Politikai hajsza s polgármesterhelyettes ellen — Munkában a destrukció

Debrecen város szombati közgyűlését szokatlanul ideges hangulat előzte meg. Már 9 óra előtt bevonultak a szabadkőműves hadak. A terem közepén Baltazár Dezső gróf Degenfeld József segédlete mellett jó tanácsokat osztogatott. Tisza Istvan arképe alatt Fejér Ferenc és Bernfeld Sámuel fogadták az érkezőket. Márk Endrének mindenkihez volt egy aforizmája. Zelinger Ede nagyszabású halszónoklatának impurumát olvastatta. Az első sorban a jó tanulók között Sz. Kun Béla üdögélt figyelmesen és nemsokára feltűnt mellette Freund Jenő alakja is. Kilenc órakor már seuki sem hiányzott a liberálisok hadseregéből és Csóka Sámuel polgármesterhelyettes a keresztyén és nemzeti irányú tagok éljenzése közben megnyitotta a közgyűlést.

Márk Endre, mint irredenta költő

Napirend előtt Márk Endre szólalt fel és általános helyeslés közepette bejelentette, hogy csak igen röviden fog beszélni. Nem is annyira beszélni, mint inkább felolvasni. A felolvasás tartalmát így is csak nehezen lehetett megérteni. A husz sorból álló lírai jankiáltás a megszállott területek magyarságához szólott és nekik jó közérzuletet s nemzeti demokráciát (?) kívánt. A felolvasást többen megélték.

A polgármesteri jelentés után Vass Károly tanácsnok tette meg jelentését „a városi tanácsnak a közgyűlés által adott megbízatások mibenállásáról”.

Zelinger Ede előadása a karácsonyi bójtról

A megbízatások mibenállásának ismertetése és tudomásul vétele után Zelinger Ede mondta el interpellációját a halszállítások ügyében. Kifogásolta, hogy a hortobágyi halas-

tavak halállományából a közönség nem kap semmit, pedig a karácsonyi bójt alkalmával ő is, meg a keresztyén lakosság is szeretett volna halat enni.

Az interpellációra dr. Miszty ügyész válaszolt és kijelentette, hogy a Haltenyésztő r. t. szállítana halat, de nincs piaca. Különböztetve a nagy távolságra való tekintettel kisebb tételekben a szállítás nem eszközölhető. Felszólítja Zelingert, hogy vegye kezébe a halszállítás ügyét, ezt az interpelláló hajlandó is volna elvállalni.

Dr. Miszty Károly választát a közgyűlés többsége nem vette tudomásul.

Közben a közgyűlési tagok tudomására jutott, hogy 15 métermázsas halat kapott a tanács karácsonykor, mire többen is kiáltották a tanács felé:

— Mi van a halat? Hova tették a halat?

Egy hang a tanácsból: Megettük. Dr. Tervey Tamás: Kedves egészségükre!

Kitörőben a vihar

Ezután Vass Károly tanácsnok terjesztette elő Szabó Ferenc indítványát a már ismertett polgármesterhelyettesi „visszaélések” ügyében és jelentette, hogy a városi tanács is ugyanarra az állaspontra helyezkedett.

Egyben bejelentette, hogy csak az elhalálozások folytán megüresedett tagsági helyek betöltése esedékes, mert vannak olyan kilépő virilisek is, akik egyszersmind választottak is és ezeknek választott tagsági joguk nem szűnt meg, csak pihent.

Szabó Ferencék szarvasokoskodása

Az indítványokhoz elsőnek dr. Tervey Tamás szólott hozzá. Kéri az indítványok elutasítását, mert meg-

nem cáfol jogi elv, hogy oly határozatokat, melyek ellen fellebbezés adatott be, végrehajtani nem lehet. A szóbanforgó közgyűlési határozatokat megfellebbezték, úgy a törvények, mint a város szervezeti szabályzata megmondja, hogy fellebbezésnek 15 napon belül van helye. A fellebbezés szabályszerűen történt, tehát a határozatot végrehajtani nem lehetett.

Szarvasokoskodás Szabó Ferenc indítványának okoskodása, hogy nincs olyan törvény, amely megtiltana a tagválasztást. Ilyen törvény valóban nincs, de van olyan, amelyik megmondja, hogy a fellebbezést fel kell terjeszteni.

Márk Endre felfogása

A megcáfolatlan jogi érvelésű felszólalás után Márk Endre veszi át a beszélgetés fonalát:

— Szinte felesleges felszólalnom! Én csak azt akarom mondani, hogy figyelembe kell venni meglévő jogaink megvédését. (Többen sugnak.) Tisztelt közgyűlés! Mindenkinek lehet felfogása, nekem is van felfogásom, tessék ezt a felfogást tiszteltben tartani.

Fellebbezés vagy panasz?

Dr. Vádszky Istvan tanácsnok reflektál ezután Tervey felszólalására. A törvény előírja, hogy az időközi választásokat december hóban kell megtartani. A közgyűlési határozat nem volt ügydöntő. Erdemi rész csak a választás lett volna. Előköszületi cselekményről intézkedik a határozat és így csak panasznak lett volna helye.

Majd rátér a kettős tagsági joggal bíró és lelépő virilisek felelő tagására s megállapítja, hogy a törvényhatóság túllépte hatáskörét, amikor 20 tag választásáról intézkedett. Ezért revízió alá kell venni a határozatot.

Lesújtó vélemény Márk Endréről

Általános figyelem között emelkedett szólamra Bakóczy Gábor:

— A tanácsnok ur felszólalása egy esztendővel ezelőtt sokkal aktuálisabb lett volna, mert akkor a megállapított virilis lista szerint az ő pártjához tartozó Márk Endrének a folyó esztendőre szerepeltek. Akkor a tanács nem tartotta időszereinek hasonló indítvány megtételét. Most azonban, hogy Márk Endre és elbarátait a listán nem szerepelnek, természetes, hogy a tanács választást akar.

— Azt mondja a közmondás, hogy aki délelőtt kurta, annak délután sincs farka. Ez nem all Márk Endrére, aki a múlt közgyűlésen délelőtt itt azt indítványozta, hogy legyen választás, délután pedig a ref. presbyteriumban, ahol szótén választásnak kellett volna lenni, azt javasolta, hogy ne legyen választás. Ezzel tényleg tanujelét adta annak, hogy miképpen lehet egy szájból egyszerre hideg és meleg levegőt fújni. Tervey Tamás indítványához csatlakozom.

Kilőr a vihar

Bakóczy Gábor beszéde alatt a liberálisok padsoraiból többen felugrulnak és a ref. presbyterium nevének hallatára felekezeti tökéit igyekeznek kovácsolni — politikai célből. Több zsidó és szabadkőműves a padokat verdesi.

Egy hang: Hiszen semmi rosszat nem mondott a presbyteriumra!

Dr. Vádszky Istvan rövid beszéddel lecsillapítja az izgatott kedélyeket és kéri a közgyűlést, hogy tartózkodjék az erősebb kifejezések használatától.

„A kiknek létjogosultságát tulhaladta az idő...”

A vitát Baltazár Dezső szavai fejezték be. Tiltakozik, hogy nem illetékes helyen kritika tárgyává tegyék egyházak intézkedéseit. (Márk Endre, Fejér Ferenc, Beratfeld Sámuel, Freund Jenő és Markovics Elemér tapsolnak.) Az indítványokhoz szólva, igyekeznek a város autonómiáját megvédelmezni olyan kormányhatalmi faktorok eljárásaival szemben, akiknek létjogosultságát

Aki Petőfit naponta látta

Életemnek soha el nem muló, drága emléke lesz, mikor kis fiam koromban, a jól elvégzett lecke jutalmául, esti lámpagyújtás előtt áldott emlékü Julcsa néném a maga kilencven esztendősen gazdag tapasztalataiból csodálatosan biztos emlékezettel a szent magyar mult egy-egy érdekes emlékét varázsolta vissza kedves diákkorunkba.

Özv. Tóth Lajosné, Herpai Juliánna volt a neve. 1818 január 25-én született a szabócsmegeyi Geszteréden, ahol édes apja igen szerény sorsu református pap volt. A szép és rendkívül eszes leány azonban már kora ifjúságában előkelő magyar családoknak lett kedveltje s a mult magyar század történelmi nagyjait, kevés kivétellel, személyesen is megismerte. Több ízben ült egy asztalnál Kőlcsey Ferenczel, gróf Széchenyi Istvánnal, gróf Dezsőffy Emillel, a tudományos Akadémia második elnökével. A negyvenes évek elején egy akadémiai ülés alkalmával Pesten ismerte meg

báró Jósika Miklóst, báró Eötvös Józsefet, „akinél én — mondja emlékiratában — kedvesebb, megnyerőbb embert soha se láttam.” Ugyanekkor látta először Jókainé, Laborfalvy Rózát is a Nemzeti színházban, a Báthory Zsófia szerepében. És nagy emlékeit a legapróbb részletekig is oly bámulatos frissen és pontosan őrizte meg, hogy szükség esetén a tudományos történetírás is nyugodtan fordulhatott volna hozzá korrekcióért.

Örök véteknél tartottuk volna, ha a magyar emlékeknek ily nagy gazdagsága vele együtt a sirba száll. Megkértük tehát, hogy nagy emlékeit, legalább vázlatosan, vesse papírra. Így keletkezett az az ötvennégy, sűrűn teleírt ivodalas emlékirat, amelynek a családunk birtokában levő eredetijéből Petőfire és a Petőfi korabeli Debrecenre vonatkozó néhány töredékes szemelvényt idején valóban tartunk közreadni, úgy, ahogyan azt a mi áldott emlékü néném kilencven éves korában, pápaszem nélkül és sűrű, egyenes gyöngyosorokkal minékünk leírta.

... Jött a '848 és a' sok iz-

galom, sok szomorúság. A Martius 15-diki pesti hír; és itt és a város-háza udvarán mind azok megtörténtek, a' mit a' pesti ifjuság elkövetett. Itt is az ifjuság nagy elkésedéssel elfogadta a' 12 pontot, az iskolában a' tanulás megszűnt, a' diákok katonai dolgokat tanultak, exerciroztak, a' paraszt emberek, civisek, urak vegyesen hetenként 2—3-szor bizonyos napokon gyakorlatokat tartottak kint a' Sőház-téren. Pensionált kapitányok tanították őket nagy buzgalommal, de nem sok sikerrel, mert bizony a' fegyelmet nem igen esmerték és nem szerették. Nemzetőröknek nevezték őket, nem tudom hány századot létesítettek, a' kiket aztán rendre segítségül küldtek a' honvéd csapatokhoz.

De milyenek is voltak abban az időben az emberek! Az a lelkesedés elragadt egyik emberről a' másikra, hogy az idő, a' kor levegőjében volt-e az? — Isten tudja, csak hogy rendkívüli dolgok történtek folyton és az emberek szerették egymást és mind azon dolgokat, melyek ekkor történtek. Oh ha Kossuth Lajos egy beszédét

láttuk valamely lapban, az szentírás volt... és még Széchenyit sem bálványoztuk, miként az előtt...

... hittem, hogy Kossuth szel-leme győzni fog. 849 aztán kétségek közt kezdődött; egy nap jó hírek jöttek a' harcstérről, másnap veszített csata hírek, nem csak: hanem láttuk a' menekülő honvédekét fagyosan, bocsorban és pokróccal takarva rongyaikat; a' szét-szórt katonákat itt ruházták ujjból fel és indították más hadtesthez. A' vezérek változása, a' sok tiszt kard csörtetése mind lehangozta az embereket és jött Windischgrätz hadával Pozsonyig 's a' pesti országgyűlés készült le Debrecenbe, hol bizony nem szívesen várták. De hát jöttek és a' hol csak lehetett, erővel is lefoglalták a' szobákat a' jövőknek, nálunk (Sárváry professzornak a mai Dóczy-intézet mellett házában) is egy szobát külön kijáróval két miniszteri hivatainaknak. Kossuthnak a' város házában volt pompás lakása családjával, az édes anyjának s két lányának Csapó-utcán a Meggyesi háznál. Végre a' sok kellemetlenség után behelyezkedtek az urak és Januári nagy

Takács Gyula

elektrotechnikai és erőátviteli vállalata elvállal minden e szakmába vágo munkákat Villamos motor, Dynamó, csengő és világítás berendezéseket. Vigkedvő Mihály-utca 52. szám.

Legszébb cigányzene a

„GAMBRINUSBAN”

Rác Jancsi és Napoleon hegedű és cseló művészek 11 tagú zenekarukkal játszanak.

találhatta az idő. (Egy hang a gazdák között: *Éljen a főispán!*)

Megejtik a választásokat

A közgyűlés liberális többsége a tanács javaslatát fogadja el, majd megkezdődik a tagválasztás. *Márk Endre* lázas sietséggel cédulákat oszt ki a jelenlevők között.

A közigazgatási bizottságban megüresedett tagsági helyekre megválasztottak: *Steinfeld István, Dégenfeld József, Fejér Ferenc és Lencz Géza.*

Az igazoló választmány tagjai lettek: *Kardoss László, Sz. Kun Béla, Nagy József, Nyiri Ernő és Somossy László.*

Az állandó bíráló választmány három esztendő mandátuma még nem járt le és így választások még nem történtek.

A választások megejtése után a liberális vezérferfiak önelégült mosollyal elidőztek és a várost érintő legfontosabb ügyek tárgyalásában részt nem vettek.

Három havi indemnitás

Dr. Varga Elemér terjesztette be ezután a három havi indemnitásra vonatkozó kérelmet, melyet a közgyűlés egy szótöbbséggel elfogadott.

Ekli József kifogásolja, hogy az indemnitással a gazdasági bizottság nem tudott kellőleg foglalkozni. Indítványozza, hogy adják vissza a gazdasági bizottságnak.

Polgár József a magas összegekben megállapított bíkáereket nem tartja helyénvalóknak.

Az indítványokat a közgyűlés nem fogadta el.

Határozatok hozzászólás nélkül

A közgyűlés megadja a felhatalmazást a 30 milliós függő köcsön felvétele ügyében, hozzájárul a világiatási vállalat tisztviselőinek megjutalmazásához, a nyugdíjas világiatási tisztviselők pótdíjának felemeléséhez és tudomásul veszi a szoveti birtokból földhöz juttatandó debreceni vonatkozású kimutatást.

Megdrágl a hullaszállítás

A városi tanács javasolta, hogy hullaszállításoknál a szakértői díj 1000 korona, a hullaszállítás és a szállítás szabályszerűségét ellenőrző díj 5000 korona legyen. *Dr. Tervev Tamás* magasnak tartja az 5000 koronás díjat és 2000 koronát ajánl. A javaslatot a közgyűlés ezzel a módosítással fogadta el.

Mindent megszavaznak

A közgyűlés elfogadja a tanács előterjesztését a vízvezeték ügyében. Megszavazzák az előterjesztett közúti költségeloirányzatot, mely szerint az adózókra 1923-ban 64, 1924-ben 63 %-os utadót fognak kivetni. Elfogadják a jog és pénzügyi bizottságnak a fogyasztási adók ügyében tett javaslatát.

Csupán a polgári failletmény árának megállapításánál indul meg hosszabb vita. Végül is a közgyűlés *Ferenczy Gyula* indítványát fogadta el, aki a tandíj megállapított 8000 koronás ár helyett 2000 koronás drát ajánlott.

Kálvin-tér Debrecenben

Háromnegyed 1 órakor a 33 pontos tárgysorozat 18. pontjánál tart a közgyűlés. Mar alig lézeng egy két ember a teremben. Mindenhez szó nélkül hozzájárulnak. A tiszti főügyész helyettesítésével megbízzák *dr. Miszty Károly, dr. Dóczy Emil és dr. Kölcsey Sándor* tb. ügyészeket.

Tudomásul veszik a villany és gáz egységárainak decemberi felemelését, megszavazzák a postás lakások céljaira felajánlott telket és hozzájárulnak az Egyház-tér nevének *Kálvin-tér* névre történő megváltoztatásához.

Több apró ügy elintézése után *Csöke Samuel* elnök a teremben maradt néhány bizottsági tagnak boldogabb új évet kívánva berekesztette az ülést.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország fellámadásában.
Amen*

A Balkánon újra kitör a fegyveres harc a törökök és görögök közt

Mussolini nem megy Párisba

A kisantant a magyar címer megváltoztatását követeli - Oroszországban fellángolt a zsidógyűlölet

Beavatott körökben a lausannei helyzetet válságosnak tartják. A törökök továbbra is ragaszkodnak álláspontjukhoz és semmi további engedelményekre nem hajlandók. Athéni hivatalos angol jelentés szerint

a görög kormány három korosztályt mozgósított

és Tráciába rendelt. Athénből érkező jelentések szerint az összeütközés a görögök és törökök között elkerülhetetlennek látszik.

Nagyon kétséges, hogy ez az összeütközés a két egymással szemben álló hadviselő félre lokalizálható lesz-e. Sokkal valószínűbb, hogy ebből az összeütközésből

általános Balkán-konflakráció

fog bekövetkezni, amelynek következményei egyelőre belathatatlanok. *Mussolini* kijelentette, hogy

a párisi konferencián

nem vesz részt, mert a belpolitikai helyzet nem engedi meg, hogy Olaszországban távozzék. A jelek szerint ez a kijelentés az előbbi hírekkel hozható összefüggésbe.

Az olasz miniszterelnököt *Della Torretta* márkij fogja képviselni, akinek szigorú utasítása lesz, hogy ragaszkodjék a Londonban átadott olasz memorandumhoz.

Az angol kormány újabb

jóvátételi tervvel

dolgozik, amelyet a párisi előtervezet elé terjeszt. Erről az újabb tervetéről azonban még nem szivárogtak ki hírek.

A kisantant részéről bizonyos agresszivitás észlelhető Magyarországgal szemben, aminek egyik jele a különben megcáfolt hír,

a magyar állam címerének megváltoztatásáról,

amelyet rideg hangon, rövid határidőn belül követelnek. Ismételjük, hogy ezt a hírt egyébként megcáfolta a magyar kormány, amelyhez eddig ilyen tartalmu jegyzék nem érkezett, de az idők jele, hogy ilyen hír felmerült és hiteltre talált.

A görögök fegyversörtetése után ez a második jel arra, hogy

a kisantant akcióra készül,

amelyben ugylátszik nekünk sem szántak passzív szerepet.

Oroszországi hírek szerint a vörös hadseregben lázadás tört ki, amelyet egyelőre sikerült elnyomni, viszont több orosz kormányzóságban

zsidóellenes pogromok

folynak, amelyeket a bolsevik vezetőség már nem képes elnyomni.

Lettországban diákkorrongások vannak s ott is követelik a numerus clausus behozatalát.

A régi BÉKEIDŐBELI minőségben kapható ismét a közkedvelt **BALÁZS ÖDÖN-FELE**

Bajuszpedrő

a „Reménység” gyógyszerárban

Debrecen, Csapó-utca 22. szám.

vásárcor népgyűlést hirdetett Kossuth és az egész tér a városháza előtt tömve volt emberrel és Kossuth átment a Szilágyi ház erkélyére és onnan tartott beszédet. A mikor átment volna, úgy el volt telve az út emberrel, hogy két hajdu csinált neki utat és tartott egy beszédet, mely az egész okot megmagyarázta, hogy miért volt a' nemzet kényszerítve fegyvert fogni az osztrák ellen sőt kiralya ellen. És azután jött a' beszéd végén az a' lélekből jövő biztatás, hogy győz a' magyar, mert az Isten segíti az igaz ügyben. De hogy volt az elmondva! Nem volt talán egy ember sem, ki ezt szentül el ne hitte volna. Én azután hiába olvastam a' rossz híreket, láttam a' sok nyomoruságot és hallottam a' feleségének befolyását Kossuthra és hogy prédálják a' Zichy Ödöntől ezt Perczel lövette agyon) elkobozott sok kincset, én mégis hittem, hogy úgy lesz vége, a' mint azt Kossuth beszéite az erkélyről. A' pesti felszabadulás után az országgyűlés felkötözött innen, miután príl 14-kén a királyi háztól való szakadást és az ország független-gét kimondta az országgyűlés és

Kossuthot kormányzóvá kinevezte s fel eskette az akkori belügyminiszter, Szemere Bertalan a' Nagytemplomban. Ott voltam és hallottam és csudálatos érzéssel mentem haza, — kétség fért lelkemhez; nem csak az a lanya elmondása az eskünek, hanem az szomorított el, hogy minden reggel láttam a' kertünk végében (a mai Svetits-intézet helyén) levő vendéglő ablakaiban a' lámpa világa mellett az emeleten kártyázó képviselőket és beszélte Vilmos a' vendéglős, hogy ott az aranyakat ittzeve mérik a' követekek...

A' negyvenkilenc telén sok embert láttam; az utcákról láttam naponta a' Kossuth fiukat és a' lányát az Anyjokkal sétálni a' napos oldalon és két nővérét Kossuthnak, Meszlényinét és Rutkainét, párszor az öreg Kossuthné, a' ki egész udvart tartott és nála estéknént nagy fogadások voltak, mint az Udvarnál. Sietett oda, a' ki uri ember és aszszony volt. A' váltó törvényszék elnöke, Zalay is elment és mikor bémutatták neki, azt mondta: „a nevet esmerem, de az engem szomorú napokra emlékeztet.” Zalay volt ugyanis,

a' ki, mikor Kossuthot elfogták 's elvitték, ezzel megbizva volt...

... Gyakran láttam Petőfit, pusztá nyakkal, kurta magyar spenczelbe, magyar nadrág és csizmában; gyorsan járt mindég, vad, szilaj tekintettel, senki előtt ki nem tért. A' Kandia-uttza bal szegletén lakott (a mai Kossuth-utca felől nézve); feleségét soha se láttam. Néha egy gallér köpenyegyet viselt, mit akkor Carbonári köpenyegnek hívtak. Későbbben a' mostani Batyháni utzában lakott, melyet akkor Harmincados uttzának hívtak. Sokszor láttam Jókait feleségével és néhány miniszteri hivatalnokot. Nálunk is lakott kettő, az egyik Berki nevű, a' másik Vaszereben (Radákovics), ezekhez sokan jártak. Mikor ezeket oda beszállásolták egy késő este (a' mikor az országgyűlés leköltözött), semmit egyebet nem hoztak, mint a rajtok levő ruhát és bundát, mindenik egy kétesövű puskát és nagy téli kendőbe kötött proklamációt, a' mely így kezdődött: „Seregeink mindenfelé győznek, a' nemzet soha erősebb nem volt, azért nincsen okunk csüggedésre 's a' t'...

... rövid idő mulva verték széjjel a Perczel Mór seregét Móórnál, szállingóztak haza a szegény honvédek. Egy százados jött hozzánk, a' ki ott volt abban a' csatában, Székely József ide való fiu, kit az öreg Sárvány szeretett és mint szegény fiut, jó tanuló elemi iskolás korától fogva protegált, — hát az elmondta, hogy mily nagy vesztege volt Perczelnek ott. A tanúság ezekből az: hogy a' proklamációkban hinni nem lehet, valamint hogy a' politika hazugságon épül, — de én ezt még akkor nem tudtam és mind eddig hittem, hogy „seregeink mindenfelé győznek“...

*
Most már 10 éve, hogy a tollforgató, jóságos kéz a Szilágysomlyó felett emelkedő öreg Magura földjében pihen. Nagy volt hozzá a jó Isten, hogy a „proklamációk” családságában keservebben is nem kellett csalódnia és hogy oly sok magyar glória után nem kellett meglátnia árva nemzetének és imádságos áhitattal tisztelt nagy eszményképének: Tisza István grófnak szörnyű tragédiáját. (egy)

Kulcsár Imre és Fia Mindenféle katonai és egyenruházati EGYHÁZ-TÉR 4. SZ. Tud. egyetemi. leány- és fiu deák sapkagyártás cikket viszonteladásra is tart. Egyedüli szaküzlet. Nagytempl. jobbra.

Debrecen legolcsóbb bevásárlási forrása a Hajdusági férfi- és gyermekruha áruház Piac-utca 67. Frohner-szálló épület. Bőrkabátok és öltönyök óriási választékban

Vakoló kanállal . . .

Rituális centennárium
vagy
kóser Petőfi-ünnep a Lipót-városban

(Szeptirodalmi előadás fajvédelmi alapon az országos magyar zsidó közművelődési egyesület budapesti székházában, melyet a nagy zsidó költő százszentendős jubileuma alkalmából riogó lelkesedés között felolvasott a nemzet kárpapája.)

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

(Zugó tapsvihár a székház minden oldalán)
Pünkt száz esztendeje annak, hogy a kis Kohátság edjék elhagyatott falujában, amikor a sakter elkiáltotta a tizenketvőt, napvilágot látott edj eredeti külsős tehetség . . . (szünni nem akaró elragadtatás) . . . aki Petőfi Sándor álnév alatt több kulteménnyel gazdagította az irodajlomot.

A mi fajtestvérünk edj korlátlan ítél-mérésben szöletett: ez is bizonyítja hoz-zánkvaló közelségét.

(Közönség felteti kalappal tapsol.)
Ijjukorában hithű nevelítésben részesítette a család. Sopán csak egyszer irt verset pntek este, de akkor is csillag feljötté előtt:

„Lement a nap De csillagok
Nem jöttek. Sötét az ég,
Közel s távolban semmi fény
Csak mécsvilágom s fajszerelmem ég.”

Alig van az ifju külső megnyilatkozása: melyben nem érintene vallási motívumokat:

„Sötétzöld sátoros
Ünnepen járok . . .”

Ez dagasztotta az ű kebelét. De nem volt meg benne o szokásos kereskedelmi szellem. Toláikozik edj szegény johász legényel. Mandja a johásznek:

„Johász legény, szegény johász legény,
Tele pénzzel ez a kövér erszény,
Megveszem a szegénységed tőled . . .”

Hát megerte az a szegénység edj nemes valóság erszény? A johásznek sokkalta nagyobb özleti érzeke van. Aztat feleli, hodjna még százennyi valna o borra való és ráodásul adná a Világ című cioniszt napilapot purjesztől és redakciótul szeretőjét mégsem adná másnak.

Ez Petőfi kültészetének jengébbik oldala. (Riogó helyeslés valuta-körökben.)

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ezzel szemben o mi kültönk nem szereti a vizet. E faji sajátsága többször is megnyilatkozik. Sohasem irta, hodj ember földik, ű mindig élettelen tárdjakat földetett:

„Fördik a holdvilág
Az éj tengerében.”

Hát sak fördjön a holdvilág, ha tisztálkodni akar. Vagy ott van egy más példa. Jön o Tiszához edj pórmenyecske. Korsóját megmeríti és sielve eltávozik. Tetszik érteni a tendenciát? (Zajos tetszés.)

Nézetem szerint legkiválóbbak az ű propaganda külteményei. O liberális sajtó sokat köszönhet neki. Az Est érdekében többek között ezeket írja:

„Falun keresd,
Mi szép az Est.”

Ű todnillik már 80 évvel ezelőt totda hodj a zsidók városban laknak és ugys megveszik az Estet. Van külön ódjája a Nap-hoz is, de ez már nem aktuális.

Legnagyobb becsben a Világ-ot rész-sítette:

„A Világnak megtiltani nem lehet,
Hogy ne írjon, ha jön a szépkikelet.”
(Ugy van! Ugy van!)

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! A mi kültönk kültészetében a szobjektivitás tolol előtérbe. Mindig magáról beszél és többnyire kérdőmondatokban: Hová lett a tarka virág a mezőkrül? Hol van a patak-zaj? Hol van a madárdal? — Ez a kültészetünk legpompásabb idillje. O liberális csolád o szobácán van elzárkózva és buzogn tollálgatják:

— Vajjon melyik ébredő ment el az ablak alatt? (Általános riadalom.)

Mint epikus nagy érdemeket szerzett hős-külteményével, melyben Márk Endro oreságot aposztrofálja, mint a helység ka-lapácsát. Váltak még érzelmi kültészeteti is. (Élénk tapsvihár.)

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Petőfi Sándor sokat vonzódtott Debrecen-hez. Itt írta meg o villanyvilágításról találó sorait:

„Sötét a várps, ráfeküdt az éj,
Más tájakon kalandoz a hold
S o világító hordárok
Behunyák szemüket:
Olyan fekete a világ,
Mint a szabadkőmives telkiismeret.”

Foglalkozott verseiben szerény szemé-lyemmel is:

Edj zs. gimnáziumi igazgató
És Csokonai
Voltak edj — másnak
Jo barátai. (Élénk derűtség.)

Ez a barátság adta meg Petőfinék o kültői tehetség. Ha nem is volt olejan kosorus, mint Rak Mayer Litvák onokája, mégis o halhatatlank között sorozható. Résztvette az októberi forradajlomban és o diktatura útkoronás prapaganda bé-lyegein. Neveztek róla edj jiszter Debrecenben és edj laktanya o Judapesten. Egész életében az Edjenlőség cionista lapot hirdette. (Zógó éljenzés.)

Volt ű edj fa, melyen villám futotta ke-resztül. o Borsszem Jankó önnepi szám odott ki és udj halt meg, szegényen edj tőzdekrach idején, mert sem dollárt, sem szokolt, sem leit nem vásárolt, . . .

„Sopán csak lírával foglalkozott.
(Szünni nem akaró taps, nemzet katz-papáját a gráciák megkoszoruzták. Ezt olvasták fel a zsidók közművelődési egye-sületében, többet nem is tudtak volna.)

Lisztius.

**Az ébredők irre-
denta ünnepélyt
rendeznek**

**„A tettek mezejére le-
pünk”**

Az Ébredő Magyarok Egyesületének helyi csoportja szombaton este népes közgyűlést tartott dr Iványi Béla elnöktele alatt. Az elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg az Ébredők nagy halottjáról, a törhetetlen jellemű Gyalai László orvosról, akinek emlékét jegyzőkönyvben örökítik meg.

A tettek mezejére lépünk

Tomboló tapsvihár és éljenzés követte az elnök ama bejelentését, hogy az Ébredők budapesti csoportja elhatározta, hogy közelesen a tettek mezejére lépnek a keresztényen ma-gyarság érdekében.

Petőfi ünnepség

Elhatározta a közgyűlés, hogy január folyamán nagyszabású Petőfi ünnepséget rendez országoshírű mű-vészek szereplésével.

Irredenta ünnepség

Egyhangu lelkesedéssel fogadta el a közgyűlés P. Papp Ignác ama javaslatát, hogy januárban irredenta gyűlést tartsanak Debreczenben az összes keresztényen alakulatok bevo-násával.

Legszebb téli fajalmák

Batul, Jonathan
Renette stb. stb.

Kontsek Gézánál

HUNGARIA CAFFE RESTAURENT

Szilveszter este nagy kabaré a Csokonai-színház művészeinek fel-léptével, Szigeti Jenő, Unger István, Kovács Terus és Révész Zoltán
:: csodás műsorukkal. ::

:: Vörös Feri teljesen új műsorral muzsikál. ::

Kozmann és Társa

FÉNYKÉPÉSZETIMŰTERME

FIACZ-UTCZA 44.

A debreceni kir. törvényszék új beosztása

Dr Kesserű Lajos, kuriai bíró, a debreceni kir. törvényszék elnöke most állította össze a kir. törvényszék ügybeosztását az 1923. évre. Az új beosztás a következő:

Személyi állapotot tárgyaló perek: Elnök dr Kesserű Lajos, helyettes elnök Sinkay Károly; a tanács tagjai dr Katona József, dr Medgyessy Károly.

I. foku közpolgári és felelővíteli ügyek, végrehajtás, telekkönyv, hagyaték ág, csőd, kereskedelmi vétség: Elnök Almassy László, helyettes elnök Tegledy Andor, a tanács tagjai dr Balogh Béla, dr Kovács Elemér.

Polgári felelővíteli ügyek, lakás ügyek: Elnök Kondor Kálmán, helyettes elnök Ágh Béla, a tanács tagjai Kató Sándor, Koháry József.

Polgári perekben egyes bírák Szép László, dr Bata Imre, dr Cs. Sebestyén György.

Büntető ügyek, kegyelmi ügyek, fiatalok törvényszéki tanácsa: Elnök Ujfaluassy József, a tanács tagjai Fülöp Karoly, Koháry József, kisegítő bíró Harsányi Géza.

Büntető ügyek, uzsora ügyek: Elnök dr Visky Sándor, tanács tagjai Iváncsik László, Trássy András.

Vádtanácsi, felelővíteli büntető tanács: Elnök dr Kesserű Lajos, helyettes elnök dr Serly Jenő, a tanács tagjai dr Lakatos Gábor, Harsányi Géza, kisegítő Szép László.

Rögtönítelő bíróság: Elnök dr Kesserű Lajos, a tanács tagjai Visky Sándor, Ujfaluassy József, Iváncsik László, Trássy András.

Fegyelmi ügyek: Elnök dr Kesserű Lajos, tagjai a teljes tanácsúlesen kisor-solando bírák.

Büntető egyes bírák: dr Serly Jenő, dr Lakatos Gábor, Harsányi Géza.

Fiatalkorúak bírása: Dancs György.
Vizsgáló bíró: Preineszberger Jenő, helyettese Szép László, vizsgál. bíró segéd dr Tóth János.

Jövedéki, kihágási ügyek és ha-szonzór felelelési ügyek előadja Sinay Károly.

Birtokrendezés és hitbizományi ügyek előadja Kókay Lajos.
Cégügyek előadja, csődbiztos Bata Imre.

Tárgyaláson kívül előterjesztési, szóbeli kérelmeket vagy nyilatkozatokat kedden délelőtt 9—12 óráig a mindenkori elnöki titkár veszi jegyzőkönyvbe.

A kielégítési végrehajtást és a váltó kereskedelmi utalvány, kötelező jegy es csekk alapján kibocsátandó fizetési meg-hagyást tárgyaló ügyeket dr Bata Imre kir. törvényszéki bíró látja el.

A teljesen írásba foglalt polgári ítéletek jegyzékét az iratok minden szombaton 9 órakor függesztik ki.

A felek értesítést nyerhetnek: a fő-lajstrom és mutató adataiból délelőtt 9—1 óra, vasárnap 9—11 óra között, más kezelői könyvek alapján a felek köznapo-kon délelőtt 10—11 óra között nyerhetk értesítést, ugyanazon időben tekinthetk meg az iratok is. Büntügyekben a jog-sultak az iratokat megtekinthetik és ügye-ikről értesítést nyerhetnek: köznapon 9—12-ig, vasár- és ünnepnap délelőtt 9—11-ig.

**Templomrend 1922 december 31-én,
Vasárnap.**

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál: dr Böttykös Béla segédlelkész. délután fél 5 órakor imádkozik: Dr Baltazar Dezső püspök. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál: Zambory Sándor segéd-lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál: Dr Révész Imre lelkész, délután fél 3 órakor imádkozik: Uray Sándor lelkész. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Felker János segéd-lelkész, délután fél 3 órakor imádkozik: Baja Mihály lelkész, délután 5 órakor esz-tendei áhitaton prédikál: Nagy István vallásitanító lelkész. — Árpád-teri tem-ploban délelőtt 10 órakor prédikál: Gábor András segédlelkész, délután fél 3 órakor imádkozik: Molnár Ferenc lelkész — Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor predikál: Peleskey Sándor segédlelkész, délután fél 3 órakor imádkozik: Papp Imre segédlelkész. — Homokkerti ima-házban délelőtt 10 órakor prédikál: Kovács János vallásitanító lelkész, délután fél 3 órakor imádkozik: Dr Böttykös Béla s. lelkész.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután 4 órakor a kollégiumban, földszint 5. sz. ajtó.

Vasárnapi iskolák Kossuth-utca 75. sz. a, délelőtt 9 órakor, Dóczy intézetben dél-előtt 9 órakor, Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Csokonai-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Pacsirta-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Diakónissza-Oththonban délelőtt 9 órakor, Kollégium földszint I. ső kapu 5. sz. ajtó délelőtt 11 órakor, Csap-utcai iskolában délelőtt 11 órakor, Homok-keri imaházban délelőtt 11 órakor.

A Templom Egyesület vegyes énekkara tanulási óráit hetenként egyszer csütörtökön este tartja a Kollégium ének- és zeneter-mében. Este 6—7-ig a hölgyek és 7—8-ig a férfiak részére. — Új tagok felvétele ugyanott. Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület f. hó 17-i, vasárnapi összejövetelén, melyet Ispotályi telep 11. sz. a. fűtött teremben tart, délután 4 órakor Dr. Szabó Márton főgimnáziumi tanár tart ismeretterjesztő előadást. A tagokat és érdeklődőket szeretettel várja a Vezetőség.

1923 január hó 1-én új évkor. Nagy-templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Dr Révész Imre lelkész, délután 5 órakor prédikál: Gábor András segédlelkész. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál: Uray Sándor lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál: Baja Mihály lelkész, délután 2 órakor prédikál: Ladányi Zsigmond s. lelkész. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Peleskey Sándor segéd-lelkész, délután 5 órakor prédikál: Dr Ferenczy Gyula ny. egyet. tanár. — Árpád-teri templomban délelőtt 10 órakor predikál: Molnár Ferenc lelkész, délután 2 órakor predikál: Peleskey Sándor segéd-lelkész. — Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor predikál: Papp Imre segéd-lelkész, délután 2 órakor predikál: Papp Imre segédlelkész. — Homokkerti ima-házban délelőtt 10 órakor predikál: Dr Ferenczy Gyula ny. egyet. tanár.

A róm. kath. templomban

Dec. 31-én vasárnap fél 7, 7, 8, 9, és fél 12 órakor csendes szent misek, fél 10 órakor énekes szent mise. Ezenestől egész napon át Szentség imádás lesz 8 órától kezdve. 10 órakor szent beszéd mond: Palóczy János s. lelkész. Délután 5 órakor ajátosság az elmul-tó éven át Istentől vett jókért. Szent beszéd mond: Boross Bartalan ezredes körle-lelkész.

1923 január 1-én Ujesztendő napján fél 7, 7, 8, 9 és fél 12 órakor csendes szent misek, fél 10 órakor ünnepélyes szent mise. celebrál Dr Lindenberger János praelatus prépost, szent beszéd mond: Omány Kálló Ferenc s. lelkész. — Délután fél 4 órakor Vecsernya.

Az ág. hitv. ev. templomban

(Miklós-utca 3. sz.) Vasárnap dec. hó 31-én, délelőtt 10 órakor prédikál: Hó-reckzy Béla lelkészjelölt.
Dec. 31-én, Ō év estéjén délután 5 óra-kor istentisztelet tart: Farkas György lelkész. Olfertorium az egyház javára.

1923 Január 1-én Ujev napján délelőtt 10 órakor istentisztelet és urvacsora o-p-tás, végzi Farkas György lelkész.

Közös szent. áldozás. December 31-én va-sárnap reggel 8 órakor a kath. férfiak közös szent. áldozást tart. Gyónni telk szombaton 6—7-ig. Vasárnap fél 9 órakor a róm. kath. elemi iskolában összejövetel lesz a szentség imádási órák beosztás-ügyében.

— Hindu siremlék a „Metedt mozgóban vasárnap. Jegyelővétel szombaton 10 órától.

PETŐFI

Kicsike házból dalolva jött el, szíven ezernyi dallal, énekkel. Bolyongol lelke mind messzebb csalta, nőlkát ut a kaszárnyfalra, korgó gyomorral komédiázott és mindig és mindig ölelni vágyott.

Kicsike házból dalolva jött el, együtt csavargott kősz szelekkel. De hogy kigyulladt világ négy tája: ő lett a kürtje, szent harsonaja millió véres, harcos legénynek s Istenig harsant az új magyar ének.

Kicsike házból dalolva jött el s mint régi idős égből szökött fel. Úres gyomorral csudákat termelt, dalolt csatákat, bort és szerelmet, drága virág volt magyarok fáján s nyom nélkül tűnt el a Küküllő táján.

GYULA DIÁK

A piaci árak

A tegnapi nap folyamán a piac élénk keretek között mozgott; tej áig volt, a husneműek emelkedő irányzatot mutattak. Az árak a következőképpen alakultak: Terménypiac: Buza 10500-10850, rozs 7400-7500, ápa 6900-7000, zab 6900-7100, szemes tengeri 6100-6400, csöves 4500-5000, lucerna 4000, széna 2200-3500, szalma 1400-1600 korona.

Etelmeszer és gyümölcsiac: Turó 200-2200, juhturó 430-440, vaj 960-1000, fehér kenyér 128-130, barna 92-110, tej 70-75, tejfel 203-220, sárgarépa 8-14, gyökér 8-14, retek 2-10, citrom 20-36, tojás 40, burgonya 30-32, cékla 24-25, káposzta 24-25, karfiol 30-80, vereshagyma 55-80, fokhagyma 140-160, alma 80-120 korona.

Husiac: Marhahus 290-300, növénydek 200-280, borjú 280-300, juh 200-280, se és 460-530, hal 500-610, vadhus 180-280 korona.

Fapiac: Tuzifa 1000-1100, tuskó 950-1000 korona. Szárnyasiac: Kappan 1200-2000, tyúk 900-1700, pulyka 2800-5200, csirke 6-709, rántani 300-400 korona.

NAPI ATROCITÁSOK

„Elvesztették állásuk jogosultságát“. Ezt dörögte városi közgyűlésünkön mély szavával a liberális szöcsöve. A burkolt kijelentés nyilván a főispáni állásra vonatkozik, mely utjában áll a Rassa-féle törekvéseknek. Persze, milyen nagyszerű volna a jelenlegi demokráta-vallás bizottsággal és tanácsal eredményes működést kifejezni a három képviselő égisze alatt. Kar, hogy van egy főispán, aki érvényt tud szerezni az államhatalom rendelkezéseinek. Ha szegény Owen mai napság élne, ezekkel az urakkal csinálna meg a kommunista telepet valahol Amerikában. Ők már ugyanis elég erősek érzik magukat erre és a terepet is jól ismerik Amerikában.

Hajdu vármegye vámdíjszabályzata

A kereskedelmi miniszter a Hajdu vármegye közönsége részére engedélyezett vámszedési jog érvényesítésénél alkalmazandó vámdíjszabályzatot 1924. évi december 31-ig terjedő érvényre a következőképpen állapította meg: Tömegrúk, nyers állapotban (kő, kavics, homok, téglák, szén, tüzifa, szalma, trágya) métermázsánként 50 fillér.

Félgyártmányok, állati nyertermékek emberi és állati élelethez szolgáló cikkek feldolgozatlan állapotban (nyersvas, fém, acél, mész, épületfa, nyersbuz, csont, gabonaművek, vetemények, nyersgyümölcs, takarmányművek) métermázsánként 1 korona.

Ipari, kereskedelmi, fogyasztási, élelmész, cikkek feldolgozott állapotban (gyarmatőrök, fémárak, ruhanyeműk, liszt, zsír, cukor, kőolaj, kávé, tea, déligyümölcs, szeszirtalmu italok) métermázsánként 2 korona.

Darabárak (gépek, butorok, járművek, előállatok) métermázsánként 3 korona. Fényűzési cikkek (arany, ezüstárgyak, ékszerek, illat- és piperccikkek) métermázsánként 30 korona.

HIREK

1922 december 31. (Vasárnap)

Prof.: Szilveszter, Kath.: Szilveszter Közművelődési Könyvtár nyitva délelőtt 10-től.

Egyetemi Könyvtár nyitva délelőtt 9-11-ig, délután 2-6-ig.

Csokonai-színház este 7 órai kezdettel Petőfi emlétkünnepély. Este fél 11 órakor szilveszteri kabare.

A DKASE szilveszteri táncmulatsága este 8 órakor az Arany Bikában.

A Katolikus Népszövetségi Otthon szilveszteri mulatsága este 8 órakor.

Az Eme ebredő mulatsága este 9 órakor a központi helyiségben.

Az Iparos Kör batus szilveszteri estélye este 8 órakor az ipartestületben.

Diczig Alajos kamarai fogalmazó előadása az általános kereseti adóról délelőtt 10 órakor a kamara közgyűlési termében.

A kispesti hádiúrvák gyermekzenekarának hangversenye a Belvárosi Albert-féle vendéglőben este 7 órakor.

A Műpartoló Egyesület képzőművészeti délelőtt 10-től délután 6-ig.

A homokkerti ref. Olvassó-Egyet Petőfi emlétkünnepélye délután 5 órakor az egyetemi helyiségben.

A helyi önkormányzat Kaszinó szilveszteri estélye este 9 órakor.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Reménység, Nádor, H. Rákóczi.

1923 január 1. (Hétfő)

Közművelődési Könyvtár nyitva délelőtt 10-12-ig.

Egyetemi Könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig, délután 2-6-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel Petőfi emlétkünnepély. Dé után „Házudók a muszikkaszó“.

A Műpartoló Egyesület képzőművészeti délelőtt 10-től este 6-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak Kigyó, Arany Egyszaru, H. Rákóczi, Nádor, Csokonai, Reménység.

Lapunk legközelebbi száma a közbeszó újévi ünnep miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

— Öt százalékra emelik a forgalmi adót. Mint a Hajdúfölddel rendszerint jól értesült forrásból közlik, az általános forgalmi adó kulsának felemelése elkerülhetetlen. Az eddigi tervekkel ellentétben azonban nem 10, hanem csak 5 százalékos kulcsról van szó. A fel-emelt forgalmi adóból a közalkalmazottak fizetését fedezik.

— Jadiowker és Budánovits Maria, a világhírű tenoristának és az Operaház kiváló művésznőjének január 11-i együttes hangversenye az új-estendő kimagasló zenei és társadalmi eseménye. Jegyek Bika-szálló halljában.

— Vadbőröket vesz és kikészít Klonda szűes, iparkamamara (Verbőczy u. 2.).

— Társadalmi és egyesületi élet. A Szent Erzsébet Egyesület szünetel, jumper, köntörfolyama január 2-án megkezdődik. Jelenkezni lehet a Katolikus Népszövetségi Otthonban a tanfolyam vezetőjénél. A tanfolyamot elsőrendű iparművészek vezetik.

A debreceni Sakk-kör összejöveteleit ezentul nem a Royal kávéházban, hanem az Arany-Bika klubteremben tartja meg vasárnap 4-9 óra között.

A Kath. Otthon vasárnap este 9 órai kezdettel ez id n is megtartja tagjai részére a hagyományos Szilveszter estélyt. Tanc a meghoszabított zóráraig.

A Kékek Clubja hagyományos szokásához híven évente rendezett tanc-estélyét február hó 3-án tartja meg a Bika nagytermében. Az estélyre a meghívók e hó közpe táján bocsátatnak ki és ugyancsak ez időtől kezdve válthatók az estélyre szóló jegyek a Sesztina vaskereskedő cég pénztáránál. A bál sikerét biztosítja az a körülmény, hogy annak elnökségével Antal Antal főispáni titkár van megbízva. A bál ele nagy várakozással néznek az előző társadalmi körök, úgy hogy eddig is a Tiszántúlról már számosan jeleztek részvételfüket.

„Verbőczy“ jogászok. A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem jogi karának „Verbőczy“ bajtársi egyesülete és a jogászság a farsang első hetében nagyszó bálra zárkózik jogászbált rendez az Arany Bika nagytermében. A vendöknök és vendöknök felkérése most van folyamatban. — A nagyszómu rendezőség mindent elkövet, hogy a régi jogászbálok tradícióhoz híven minél fényesebbé tegye ezt az estélyt.

A helyi önkormányzat Kaszinó december 31-én 9 órai kezdettel Szilveszter estét rendez, melyre a nyug. állományú tisztkeket és azok családjaikat tisztelettel meghívja. A hölgyeket kéri a lehető legegyszerűbb ruhában megjelenni.

— A pipa miatt... A hajduszo-boszlói határban, a Harstein-féle uradalomban borzalmas szerencsétlenség érte Ször József gazdasági munkást. Ször a csutkaszártépo gép mellett dolgozott s munka közben kiesett a pipa a szájából, Ször lehajolt a dohányzó szerszámért és ekközben a gép gyorsan forgó kereke elkapta a munkást s a gépszekrény vasműzához vágta. A szerencsétlen munkás koponyája darabokra tört. A vizsgálat kiderítette, hogy Ször a saját vigyázatlansága folytán járt szerencsétlenül.

— Lakáscsere. Elecsereimén központban levő 4 szobás lakásomat Budapeston levő 3-4 szobás lakással. Ajánlatokat lakáscsere jelígre kiadoba kérem.

— Segítetek jó emberek! A Hajó-utca 26. szám alatt egy jobb sorsra méltó, derék polgári család küzdök a kétségbeeséssel. A régen kötházban szenvedő család után most feleségét levette a lábáról a sok szenvedés és négy kis gyermek maradt kenyérkereső nélkül. Isten nevében kérök minden jó embert, hogy szenvedésük enyhítésére szánt pénz, vagy természetbeni adományokkal akár szerkesztőségünket, akár magát Pósta Sándorét, Hajó-utca 26. szám alatt minél előbb keressék föl.

— Izlelje meg Albert konyháját. Olesó és kitünö, az már igaz!

— Házasságkötések. Papp Béla államrendörségi tiszviselő Sörös Erzsébettel, Kozma Sándor Máv. mázólo Rác Erzsébettel, Porik József polgári biztos Mezei Rózával, Vágner János kisbírtokos Görög Juliánával, Kabai Sándor államrendörségi hivataloszó Szabó Mariával, Nikolics László cukorkakészítö Miknyovszky Erzsébettel, Kovács Ferenc földbíró Medvés Annával, Földesi József asztalos Marosán Margittal, Horváth Kálmán Máv. állászt Seres Erzsébettel, Arany István villamos kalauz Kovács Margittal, Nagy Károly városi tüzóltö Mocsári Juliánával, Kovács Gyula Máv. szerző Nánási Irmaival házasságot kötöttek.

— Halálos végü testi sértésért a bíróság előtt. Haláltokozó testi sértés büntetével vádolva állott szombaton a debreceni királyi törvényszék előtt Szalka Antal hajdudorogi legény. Még 1922. év tavaszán történt, hogy egy alkalommal a csoportba összeverödött parasz legények közül Vasváry Imre tráfából ráütött Szalkának a hátára. Ez visszaadta az ütést és csupa időföltésből boxolni kezdték egymást, melynek folyamán Szalka oly szerencsétlenül ütötte gyomron Vasvárit, hogy az súlyos belső sérüléseket szenvedett és pár nap mulva belepusztult. A főtárgyaláson az ügyész, mivel a szándékoságot és rosszindulatot fenúforogni nem látta, a vádat elfejtette. Sértett hozzátartozói is megnyugódtak a törvényszék megszüntetö határozatában.

— Halálozások. Dr Fáy Márk orvos r. kath. 76 éves, Kovács István r. kath. 61 éves, Pataki Maria ref. 19 éves.

— Három fogásból álló kitünö menü ebéd 120 korona, két fogasos vacsora sült körettel és tésztá 120 korona. Egy zóna adag délelött, délután és este 45 korona. 1 liter pompás ezerjó bor 120 korona. 1 pohár részvény udvari sör 34 korona. Elözékeny, pontos kiszolgálás biztosítva. A kártyajátékra az engedélyt megkaptam. A n. é. közönség szives pártfogását kérem. Tisztelettel Albert Belvárosi Étterem és Kávéház tulajdonos, Debrecen sz. kir. város székházának szutereijében. Bejárati Városház-utcaóól.

— Jadiowker kamaraénekes, a világhírű tenorista és Budánovits Maria, a m. kir. Operaház művésznője január 11-én hangversenyznek. Jegyek a Bika-szálló portásánál.

— A választói névjegyzék kiigazítása. A nemzetgyűlési képviselőválasztásokra vonatkozó választói névjegyzékek január 1-től kezdve leendő kiigazítás végett vallomást szolgáló mindenki, aki a választók érvényben levő névjegyzékében felvéve nincs, magát azonban névszójegyzékbe felvételre tartja. A vallomást január 1-én napján fennálló állapotnak megfelelően január 1-10. napján a Városháza, I. emeleti 3. szám hivatalos helyiségében a hivatalos órák ele (hétköznap naponta d. e. 8-12 óráig, ünnepek napokon d. e. 9-től 11 óráig) kapható hivatalos számlálólapon kell szolgáltatni. A számlálólapot sejtájközleg kell kitötenni.

— Felmentették a magánlaksérté vádjá alól. A debreceni királyi törvényszék szombaton délelött felmentítélet hozott Gyuró Mihály 2 éves hajdudorogi eszmadia ügyében ki azzal volt vádolva, hogy 1919 márciusában egy éjjel behatolt Pos István kántortanító kamrájába és ott talált holmikát kidobálta. Vádmagánlaksértés címén kérte mebüntetését, de a törvényszék e beigazolhatónak nem találta és vádlottat felmentette.

— A természetes eredmények bejelentése. városi statisztikai hivatal közli, hogy a is kötelesek a természetes eredmény bejelentésére, akik a vetésterületet a nyár vöz folyamán már bejelentették, feltéve hogy legalább 20 holdnyi vagy ennél gyöb területtől földet művelnek. Aki bejelentést idáig nem teljesítették, ig kezzenek azt a legközelebbi napok pötölni a kellemtelenségek elkerülése gott. Ugy értesítünk ugyanis, hogy a laszókat egyenként fogják megid és felelösségre vonni. A bejelentés Városháza, földszint, 6. sz. alatt történik.

JÓL FIGYELJÜNK! KOSTYA JÁNOS Debrecen legrégibb ékszerüzlete fényes kizárkattat, nagy rakárát és olesó árát Széchenyi-utca 1. szám.

GOZMOSÓDA, RUHA FÉSTÉSZET, VEGYTISZTÍTÁS Palotai Lajosné HÁZI MOSÁS KILÓRA Egyháztér 5. Batthyány-u. 26.

Dr Rex-féle borotva szappan üvegtégelyben Borotválkozásnál nélkülözhetetlen. Desinficiáló hatásánál fogva megvéd a bőrbetegségektől. Enyhe, kellemes és tartós habot ad! Kapható: Drogueriákban és illatszertárakban.

RUDVÁSAR Kovácsoknak és összes gazdasági vasárak kaphatók: Baros István vaskereskedésében. Telefon 6-20. Csapo-utca 88.

A szőlő vagyonválsága. A pénzügyminiszter a törvényhozás utólagos jóváhagyásának fenntartásával rendeletet adott ki, amely szerint az a szőlőbirtokos, akinek a szőlőbirtoka után törvény szerint fizetendő vagyonválsága nem haladja meg a százezer koronát, ezt 1923 március 31-ig a törvény szerint járó vagyonválság összeg 80. százalékával fizetheti. A kedvezményes fizetés határidejét az erdőbirtok, valamint az erdőbirtokok gazdasági felszerelése után járó vagyonválságra vonatkozóan, tekintet nélkül a válság összeg nagyságára, a miniszter 1923 március végéig meghosszabbítja.

Hölgyeim és uraim, ha a Royalig elstátlanak, Klonda szücsre rögtön rátalálhat.

Höchtl Margit zongoraművész 1923 január 9-én tartja hangversenyét a Zenedében. Jegyek a Méliusznál.

Félek az újétől. Napról-napra több öngyilkossági kísérlet történik Debrecenben. Alig mulik el nap, hogy egy-egy fiatal leány meg ne akarna válni az élettől.

Szombaton délután kevéssel hat óra előtt **Fazekas Julianna** Lajduhadházi születésű 19 éves cselédleány, aki Fűvészkert-utca 11 szám alatt lakik, a Royal szálló előtt zsirosszódát ivott. Súlyos sérüléseket szenvedett.

Tettét szerelmi bánatban követte el. **Félttem az újétől** — mondotta kihallgatása során — ezért megakartam halni még az óesztendőben. Az egyetemi klinikán ápolják.

SZINHAZ

MŰSOR:

Vasárnap 3 órákor: Babavásár.
Vasárnap 7 órákor: Petőfi.
Vasárnap este 11 órákor: Művészet.
Hétfő délután: Hazudik a muzsikászó.
Hétfő este: Petőfi.
Kedd: Hamburgi menyasszony.
Szerda: Petőfi.

WEGENER

A világ legnagyobb filmművésze német ember, de ha reá nézünk és meglátjuk e-de, éles vágású szemét, kiálló, tatár fofacsontjait, némi büszkeséggel megállapíthatjuk, hogy le ri róla a turáni származás, tehát fejrakonunk.

Nemcsak kitűnő színész, de nagyszerű film író, páratlan rendező, legnagyobb rössége pedig az, hogy művész-fotografus udása mellett kis ujjában van az optikák minden törvénye. Tudja, hogy a tényképező lenese bizonyos helyzetekben hi-á-an rajzol és bámulatos ügyességgel snázza ki torzító erejét.

Ime egy példa. Aladin csodálampájában gy óriási buldog szerepel. Hogyan lehetne ilyen ezt megvalósítani? Ha egy kisleányt gy nagy buldoggal egymás mellett fényképezünk le, a kép a valóságot adja vissza. a a buldogot közelebb, a kis leányt messzebb állítjuk, a kutya jóval nagyobb lesz, mint fel. Ha szem magasság helyett pedig egészen alacsonyan (25-30 cm. re a föld-) fényképezünk a kis leány mellett va-gasos óriásnak látjuk majd a kutyát. ennél rövidebb gyújtó távolságu lenese-vegezzük el a kísérletet, a hatás nál nagyobb lesz.

A lenese torzító képességét aknáza ki Wegener első nagy művében, a *Götemben*, mely megalapította világírást. Az arc va-s-ly egyszerű megfestésével, testének me-szoborszerű mozgásával teljesé tette látást.

Élő remek művében a *Rübezahl*-ban látón a lenese torzító erejére építette tét. Megdöbbentő a hatás, mikor: egy ómas hegy nyerge mögöl (pár székla zószól) egy lassan felbukkanó óriás ny feje meglesi az erdei tündérek táncát. alán az egyik legnehezebb feladat, a on a tanc művészi bemutatása. Majd mind-n drabnak ez a gyengéje, mert gyó-snak látszik a mozga- Wegener e-lyjában ezt is mesteri tökéletességgel meg

„Láthatatlan emberben”, a Hamelní unyfogóban” és a „Satan hegedűjében”

Árnék nélküli ember, szintén bebonyonyítja, milyen nagyszerűen ösmeri a film-felvévő gépet és szinte boszorkányos ügyességgel, a legnagyobb könnyedséggel hajítja végre a lehetetlennek látszó mester-fogásokat

Alakító képessége szalon darabokban is ép olyan kitűnő, mint jelmezes filmekben. Az *„Arany kulcsban”* éppen úgy, mint a *„Fáraó hitvesében”* a legnagyobb, jellemfestő alakítást nyújtja. Utóbbiban, mint a sötét bőrűek marcona vad királyát fel sem ismerünk, ha termete, arca nem volna annyira jellegzetes!

Mindég a legnagyobb jellemfestő erővel alakít. Minden szerepében teljesen új, tökéletesen más. Annnyira magával ragadja nagyszerű játékaival a nézőt, hogyha egy-egy alakítására évek múlva is gondolunk vissza, frissen, a legelevenebb erővel jelennek meg előttünk pompás szerepei képében!

Ezért várjuk kíváncsian Debrecenben a közel jövőben megjelenő darabjait. A *„Vandában”* Asta Nielsen és Bernhardt Goetzkevel (a Hindu síremlék fakirjával) játszik együtt és egy kegyetlen, vad, elszánt béna térfi képét állítja elénk, kit még leánya szivettépő esdeklése sem indít meg. *„Terrante, Nápoly hóhérijában”* egy zsarnok heregben látjuk viszont. Ebben a filmben épp oly új szerű, klasszikus alakítással lepi meg a világot, mint a *„Götemben”*. Ugy ennek, mint a *„Götem megszületése”* című filmek is ő a rendezője. A két film művészi szépségéről csak annyit: minden jelenete egy-egy remek Rembrandt festmény!

Perczel Miklós.

Színházak és mozgókínházak közleményei.

Babavásár ma 3 órákor délután. Pont fél hétkor Petőfi. Este 11 órákor Mátray tulleptével Művészet.

Holnap Timár Ilával Hazudik a muzsikászó 3 órákor, holnap este pedig Petőfi. Kedden: Hamburgi menyasszony.

Tisztelettel figyelmezteti a közönséget a színház igazgatósága, hogy vasárnap a Petőfi előadás fél hétkor kezdődik, nem hétkor, ahogy tévesen a színlapon jelezve van.

Vigszínház mozgóban Szil eszterkor 15 felvonásban nagyszerű kacagó estén: Pátyi, Chaplin, Bigorno, Zigotto.

Hétfőtől világhírű Wegener film: Vanina! Főszerepek: Asta Nielsen, Wegener, Bernhardt Götzke a Hindu síremlék fakirjal Kisérő az elismert legjobb Chaplin burleszk: Chaplin a női s. abó!

Hon: Ferrante, Nápoly hóhéra! Vig Szilveszter-est ma 9 órákor az Apollo-ban. Fellépnak Timár Il, Kovács Teri, Szigeti, Markovics Bandi. Nagy tombola este, nagy vig mozi műsor. Jegyelővételei délelőtt 10-ől 1-ig.

Ez is lehetséges, vidám történet 6 felvonásban Maciste főszerepésével és két amerikai Burleszk ma az Apollóban 3, 5 és 7 órákor.

Eva May, Petrovics Szevetiszlav, Max Landa, Reinhold Schünzel, Conrad Veidt egy műsoron az Apollóban vasárnap, újév napján.

Kávé, tea, rum,

legfinomabb esemegék, sajtok kaphatók a

Csanak József R. Rt.

Alapítva 1823
Telefon 70 Piac-u. 51 sz. üzletében.

Tea-sütemények,

halkonzervek, sajtok nagy választékban

Csemegeüzletben

Hungária kávéház mellett. Piac-u. 55.

Jost cukrászdában (Kossuth-utca) min dennap d. u. 5-7-ig zenés teadélután

Alkalmi torta- parfaít és fagyalt. Megrendeléseket állandóan elfogad. Diszkarácsony-fákban, bomb.nokban nagy választék.

SYLVESTERKOR

(volt TÖRŐ-féle vendéglő) **AZORNÁL** (volt TÖRŐ-féle vendéglő)

szórakozhat kellemesen

3 szerencse malac

és sok más kellemes meglepetés.

Kitűnő zamatu fajborok. Kellemes cigányzene. Elsőrangú magyar konyha.

A főpostán és Balassa csemege üzleténél elhelyezett FÉNYKEPEK megtekintése után

Önis csak

Huszthy András
műtermében fog dolgoztatni. Egyháztér 3.

TESTEDZÉS

Perel a kerület. A labdarugó szövetség keleti kerületének helyisége, mint ismeretes, a Royal kavéházban volt. Az új tulajdonos azonban, bár a szerződés nem járt le, egyszerűen kitétte a kerületet otthonából. A kerület birtokháborítási pert indított az új tulajdonosok ellen. Az első tárgyalást szombaton tartották meg a járásbírószágon. A kerület érdekeit dr. Gályásy János ügyvéd, kerületi ügyész képviselte. A tárgyalást a tulajdonosok kihallgatása végett január 15-re halasztották. A pert előreláthatólag a kerület nyeri meg.

A felebbezési tanács döntése a DEAC-Ny. Törekvés óvás ügyében. A labdarugó kerület felebbezési tanácsa, mint ismeretes, új határozatot volt kénytelen hozni a központi vidéki bizottság utasítására a DEAC-Nyiregyházi Törekvés mérkőzés óvása ügyében. Ezen a mérkőzésen ugyanis a DEAC egyik játékosát Nagy Bálintot az ügyeletes rendőrtiszt állította ki.

A felebbezési tanács pénteki ülésén a következő határozatot hozta: A DEAC-Nyiregyházi Törekvés mérkőzésnek 75 percét 0:0 eredménnyel igazolja, a hátralevő 15 percek pedig, mikor a szabálytalanság történt, újra való lejátszását rendeli el később meghatározandó időben. A hátralevő 15 percet ugyanazon csapat köteles lejátszani, mint amely az első 75 perc alatt is játszott.

A felebbezési tanács lehetetlen jogi alapon támaszkodó döntését a DEAC képviselője újra panasszal támadta meg a központi vidéki bizottságnál s vitán felül áll, hogy ismételt helyt adnak a DEAC panaszának s a mérkőzés újra való lejátszását rendelik el.

Mert vagy történt szabálytalanság azon a mérkőzésen s akkor újra kell játszani, vagy nem s akkor marad minden a régiben, de megállapítani a szabálytalanságot és csak 15 perc újra való lejátszását rendelni el, semmiképen sem lehet. Ugy látszik, a kerületi bizottságokat sportpolitikai szempontok vezetik s animozitással viseltetnek a keresztyén DEAC-cai szemben: féltik tőle a bajnokságot.

Az UTE győzeime Olaszországban. Az UTE tovább folytatta győzelmes körutját Olaszországban. A Firenzei AC-ot 3:1-re, az Unione Sportiva t 4:1-re győzte le.

KÖZGAZDASÁG

Tovább tart Közép- és Kelet-Európa gazdasági összeomlása

Az elmúlt év a világgazdaság nehéz krízisében egyáltalán nem hozott javulást. Az európai államok legtöbb részében tovább folytatódott a háboru által megindított

gazdasági összeomlás

A normális békegazdasághoz való visszatérés jelenleg csak Amerikában, Angliában és az északi államokban mutatkoztak. Ezzel szemben Franciaország, Németország és elsősorban az összes keleti államok tovább sodródtak le azon a lejtőn, amelyet a békeszerződés hozott fel-szintre.

A már negyedik év óta tartó krízist

nem lehet tisztán a háboru által megzavart termelés csökkenésének betudni. A mezőgazdasági termelésben csökkenés különben is csak az orosz agrár területen állott be, míg a nagy amerikai terményterület intenzitása már régen elérte a békebeli állapotokat.

Az ipari termelés

legtöbb állama közül csupán csak a német ipar van teljesen beklyőba kötve, amivel szemben viszont a békében már-már erősen lekonkurált Amerika és Anglia ipara az elmúlt évben fokozott mértékben folytatta a termelést, ama területek részére is, amelyek azelőtt a német ipar piaci voltak.

A termelés két legfontosabb tényezőjében; a termelésben és munkában a krízisen tehát már túl vagyunk és Közép- és Kelet-Európa folytonos és reménytelen gazdasági romlása elsősorban

a megbénított forgalom

következménye.

A természetes gazdasági egységek megszűnése és a mesterséges határok önálló vámterülettel nyilvánítása, elsősorban a gyűlölet politikájának tartós erőszakossága, a gazdasági élet szerves egybekapcsolódását szüntette meg az egyes mezőgazdasági és ipari termőterületek között.

A krízisben javulásra semmi kilátás nincsen. Az elkövetkező év ugyanazokkal a jelekkel indul, mint a tavalyi, annak ellenére, hogy most már a győztes államok is lassan-lassan ráeszmélnek a

A békeszerződések tarthatatlanságára

Egyrészt Franciaország, másrészt a kisanant kiméletlen engesztelhetlensége a gazdasági harcot továbbra is fenn fogják tartani.

Ha egy pillantást vetünk a világ gazdasági krízis mértékére, az egyes államok valutájára, mindjárt megállapíthatjuk a fenti tények valódiságát. Az európai hadviselt államok valutái közül mindössze

az angol font követett emelkedő irányzatot

és javította meg árfolyamat az elmúlt évben mintegy 15 százalékkal. Ennek oka elsősorban az angol ipar uralma Európa felett.

Az angol külkereskedelmi mérleg már teljesen a békebeli keretek között mozog és ennek hatása alatt az

angol font közel jár a béke paitáshoz.

Meglehetősen kedvező képet mutat a lira pályája

is, melynek javulása annak köszönhető, hogy az olasz külkereskedelem legnagyobb passzív tétele, a szénimport, a német jövátételi szállítás következtében nem szerepel a külkereskedelmi mérleg teherterelei között. A

francia frank

amely tavaly decemberben 42-43 svájci frankos jegyzés körül mozgott, az év folyamán külföldi értékelésének mintegy 10 %-át veszítette el.

A francia frank belső értéke a francia index számok alapján már tavaly is 25-30 svájci frank között mozgott és államjegyeinek kedvező megítélése mindig

a német jövátétel

kérdésével függött össze. A francia frank armozalmát nem is annyira a valuta ingadozásokat egyébként előidőző természetes okok hozzák magukkal, hanem mindig az a probléma, vajjon milyen mértékben sikerült a francia állaspontnak a világpolitika igazgatásával szemben eredményeket elérnie.

A legnagyobb krízist az elmúlt évben Németország élte végig, melynek valutája egy év alatt körülbelül

95 százalékot veszített el.

A magyar korona

szintén tovább halad lefelé azon a lejtőn, amelyet *torz háldrai* a békeszerződés megkötésénél elébe állítottak. Ez a zuhanás természetes gazdasági okok következménye. A jövátételi kérdés egyelőre még a folyó évben nem gyorsította meg a zuhanás tempóját és az értékvesztés csak 75 százalék.

A keleti államok

Jugoszlávia, Románia, Bulgária, Törökország és Görögország átlag 20-30%-os értékvesztésüket tüntetnek fel. Egyedül a cseh korona ért el 100%-os értékelkedést, amelyet a jövő évben hasonló gyors tempóban fog ismét elveszíteni.

Magyarország minden törekvése a magyar gazdasági helyzet egyensúlyba hozására jövőben is mindaddig meddő fog maradni, amíg a belátás a győző országokban felülkerekedni nem fog és amíg ez a békeszerződések igazságos revízióját nem hozza magával.

Az újvi állapítások. Újév első napja helyett a sertésvásárt január 2-án, kedden tartják meg a sertésvásártéren és ugyancsak kedden lesz a ló- és marhavásár is a baromvásártéren.

A cukor kincstári részesedésének felmérése. A pénzügyminiszter a belföldön termelt vagy a vámkülföldről behozott cukor után fogyasztási adón belül fizetendő kincstári ar részesedést további intézkedésig kilogrammonként 128 koronában állapította meg.

Ez a rendelkezés január 1-én lép érvénybe. A már megadózott cukor termelvényekre ezt a rendelkezést nem alkalmazzák. MTL.

A TÖZSDE

Magyar korona: 21 1/4.
Zürichi zárlat, Berlin 7 1/2, Holland 209 1/2, London 2451, Newyork 528 1/2, Páris 3855, Milano 2680, Prága 1650, Budapest 21 1/2, Zágráb 135, Bukarest 305, Varsó 3, Bécs 75, osztrák bélyegzett 76, Szófia 365.
A Devizaközpont hivatalos árfolyamai. Berlin (márka) 36-44, Brüsszel (belga frank) 138-61, Milano (lira) 118-129, Páris (francia frank) 170-76, Napoleon (péNZ) 8800, dinár 24500-600, Zágráb 600-640, Newyork és dollár 2825-2400, Bécs 345-360, osztrák korona 3.40-3.55, Amster-

dam és hollandi forint 825-945, Bukarest és lei 1325-425, Kopenhága és dán korona 480-490, Krisztiánia és norvég korona 442-452, London és angol font 10780-10080, Prága és szokol 73-77, Stockholm és svéd korona 629-644, Varsó és lengyel mára 13.25-14.25, Zürich és svájci frank 440-455, Szófia és leva 16-17

Terménytőzsde zárlat. A mai terménytőzsdei üzletben a fokozatosan élenkülő kereslet következtében az irányzat erőteljesen megszilárdult és a kenyérmagvakban 200-400, a takarmánycikkokban pedig 100-300 koronás áremelkedések lettek az oka. Buzában elsősorban későbbi szállításra szóló árut kerestek, rozsban, árpában és zabban a forgalom igen csekély volt. Tengeriben a kínát tartott irányzat folytán az elmúlt napoknál kisebb forgalom került lebonyolításra. Napraforgó magban és tűzlet kissé megélenkült.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 11300-500, egyéb 11300-400, 78 kilós tiszavidéki 11600-700, egyéb 11400-600, rozs 7900-8000, tak. árpa 7000-7200, sörárpa 7200-500, köles 8500-9000, zab 7400-800, tengetri 7200-300, repce 14000 500, korpá 5000-100

Ferencvárosi sertésszállítás. Felhajtás nyílt vásárra 398 sertés, 13 süldő és 45 malac, amelyből 261 sertés maradt eladatlan.

Árak: zsírserítés öreg l. r. 480-95, fiatal nehéz 520-40, körép 460-520, könnyű 445-500, süldő 450, malac 520-60. Vidékre élve elszállítottak 33 darabot.

Vágóhídi zártvásárra felhajtás 84 sertés, amelyből 8 maradt eladatlan. Árak ugyanazok, mint a nyílt vásáron, irányzat tartott.

Terménytelés. Élénk forgalom mellett az irányzat szilárd. Buza bud. par. tiszavidéki 11700-800, pestvidéki dunántúli 11600.

Esti magánforgalom. Lendülettel forgalom mellett nyereségbiztosító eladásokra az arbitrázs értékek elengedhetetlenek, a helyi értékek azonban továbbra is szilárdak.

Répa 13800-700, Salgó 57000, Államvasút 35-6500, Stummer 130.000, Gschwindt 55-65000, Zabolai 13700-800, Unio színház 3200-600, Georgia 70-1000, Uj Georgia 60-600, Hízai fa 15-500, Östermelő 7400-600, Pamut 25000, Csáky 4200, Izzó 59500-60500, Uj Orsz. Fa 26-7000, Trust 19500, Kócski 11800-12600, Bóni 14200, Lámpa 33-34000, Köszén 134-13500, Kócski 7900, Karion 17100-500, Gummi 13400-600, Spodium 8000-500, Magyar Hítel 1200-200, Vagon 12400.

Felelős szerkesztő: Kolosváry-Borcsa Mihály

Kiadó: A Hajdúföld Lapkiadó Vállalat

Boldog újévet

kíván

a METEOR mozgó tulajdonosa

A n. é. közönségnek és ösmerőseinek B. U. É. kíván KLONDA, szüics.

Boldog újévet

kíván tisztelt vevőinek

Kardos László

vászon és kelengye üzlete

DEBRECZEN,

Kossuth u. 9.

Alapítva 1831. évben.

Pályázat

a Magyar Nemzeti Könyv és Lapkiadó-

Vállalat Rt. Debrecen kereset nélküli

belépésre pénztárosnöt. Pályázhatnak

irodai gyakorlatlalt bíró női alkalmazot-

tak. Könyvvelésben jártasok előnyben.

Pályázatok a vállalat vezetőjéhez ad ndók

be a hivatalos órák alatt 8-12-ig és 2-6 ig.

Nádat veszek

Neubauer sodronykerítésgyár
Kétmalom-utca 4.

Vadászati jogárverési

hirdetmény.

A kisújszállási közbirtokosság tiszacsegei 6500 kat. hold közlegető birtokán gyakorolható vadászati jogot 1923. évi január hó 1-től számított 6 (hat) évre haszonbérbe kiadja. — A haszonbérletre pályázók zárt írásbeli ajánlataikat 1923. évi január 20-áig bezárólag a közbirtokossági elnökséghez nyújtják be. A területből mintegy 800 hold szántó, 300 hold erdő, a többi legelő.

Haszonbérleti feltételek előlírt közbirtokossági elnöknel tudhatók meg.

MÉSZÁROS JENŐ
kisújszállási közbirtokosság
elnöke.

Művészi fényképek,

jelmezfényképek, levelezőlapok, utlevél fényképek, legszebbek

Varga fényképésznél

készülékek Piac-utca 43.

Faarverési hirdetmény

A kisújszállási közbirtokosság tiszacsegei erdőbirtokán 743 darab mintegy 1729 m²-t kitevő nyárfa tövön 1923. január 16-ik napján délelőt 10 órakor a tiszacsegei erdőri lakásban zárt írásbeli versenyen eladni fog. — Ajánlatok a verseny kezdetéig nyújtandók be. Az árverési és szerződési feltételek a hajduböszörményi m. kir. járási erdőgondnokságnál (Peres), Kisújszálláson a közbirt. elnökénél és a tiszacsegei Nagykécskés tanyán a pusztagazdánál betekinthetők.

Kisújszállás, 1922. dec. 27-én.

MÉSZÁROS JENŐ,
közbirt. elnök.

SZILÁGYI LAJOS

KÉZIMUNKA és MŰHIMZŐ VÁLLALATA
Debrecen, Széchenyi-u. 1.

KÉZIMUNKA

és hímzési anyagok. Gyöngyök, osztoók, Jettek. Gépjárműjavítás, ruhahímzés. Plüssszerszám, gombgyártás. Remek gyapjafonalak, gépsejlemek és ooo legjobb varrócérnák minden színben. ooo

Gebauer Károly és Tsa

Debrecen legrégebbi és legszilárdabb temetkezési vállalata, a legújantonyabbban rendez temetéseket helyben és vidéken, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Exhumál. Szállításokat eszközöl. Tisztviselőknek árengedmény.

Debrecen, Kossuth-utca 2. (Városháza épület.)

Telefon nappal: 103. Telefon éjjel: 60.

Újévi ajándékok

Parfümök, kölniszeszkek. Szappanok, Manikour Fésű- és kefékzetták stb. stb. Likőr esszenciák mindenféle legolcsóbban beszerezhetők a

Korzó Droguerióban. Piac-utca 42. sz. Telefon: 14-80.

Lószerszámveretek

butorveretek

kárpitos szerszámok
BÉSZLER LAJOSNÁL
Széchenyi-utca 2.

Alkalmi vétel!

Luther-utca 18. sz. ház
1 kat. hold szántóval!

Rengegép épülettel eladó!
Rögtön birtokba vehető!!

Teljesen újonnan épített téglapépület, lakóház, palatetővel fedve, 2 szoba konyha, speiz, Istálló, sertésol, magtár, baromfiol, kocsiszin, raktár, kamara, jövízli szivattyus kut.

A Luther-utca, a zsvásártér melletti Konyatelepen van.
Minden elfogadható árért megkapható!

Toth József Kerámiai üzlet Debrecen
Timár-u 11. Telefon 10-92.

Cserépkályhák, Cseréptüzhelyek, Tűz-állótégla, - Chamottliszt, - Tűzálló agyag, - Mintázó agyag, - Minium.

Villamos selyemernyők behuzását

vállalja
Göröcsös Lajos

BATTHYÁNYI-UTCA 26. SZ

Villamos szerelési anyagok

Izzólámpák állandósn raktáron.

KUCZIK GÁBOR UTÓDA

DEBRECZENI LAJOS
HENTESÁRUGYÁR RÉSZV.-TÁRS
DEBRECEN

Verböczi-u. 10.

Legjobb minőségben szállít napi árért szalonnaneműeket, sertésszirt, debreceni kolbászt, virslit és csemege árut. Vásárol hizott sertéseket és minden e szakmába tartozó árut.

Gyári telefon 2-44.

Üzleti „ 3-79.

Üzlet: Degenfeld-tér. Rózsa-u. sarok.

Darabos mész

oltott mész, cement, téglá, cserép, fedél-száraz tüzifa, porosz lemez, szén

azonnali szállításra beszerezhető:
BARTHA fatelepen,
Ispotály-u. 3-c. Telefon 785.

Szőnyegek

függönyök, ágyszerítők, pokroccok leszállított árakban
HORN ÉS ERDÉLYI CÉGNÉL
Debrecen, Kossuth-u. 19. Telefon 11-16.

Lapkihordó

asszonyok fizetéssel felvételnek
lapunk nyomdájában Piac u. 59.

Nehéz az élet,

jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHEZ**
olesón beszerezni tessék **VÉGHEZ**
menni, hol **kevesbé használt** finom
férfi ruhák allandóan kaphatók.
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Hivjon meg

ha van aranya vagy ezüstje eladó, a legtöbbet én fizetek érte

Kramer

Simonffy utca 17.

Feltűnést

kelt ez a három ajándéktárgy, amit a
Hegedüs áruház
nyújt a vásárló közönségének.
Jó puha szövet mtr. 675 kor.
I. a angol schifon 490
Csemanosi kariton 490

Ezeket kívül
angol kőpeny velour, női kosztüm
kelme, férfi öltöny szövetek és fe-
hérmű cikkek árát is

Rarácsnyira leszállítottam.

Hegedüs Áruház

Piacz-u. 49.
Főpostával szemben.

PATAKI JÓZSEF

autó-, motor- és gépjávitó műhelye
Debrecen, Erzsébet-utca 22.
Elvállal minden szakmába vágó javítást.

Közbejött akadályok miatt nem költöz-
hetem be Debrecenbe, ezért kénytelen
vagyok

Rákóczi-utca 20 sz házamat eladni,

mert annak teartartása, gondozása ne-
kem -- Debrecenről távol -- fáradsá-
gos és keletetlen.
Házamban van két utcai lakás, az
egyik 4 szobás, a másik 3 szobás. --
Továbbá egy 2 szobás és egy 1 szobás
udvari lakás, melléképítményekkel, pin-
cékkel. Külön házmesterei lakás. Villany-
világítás, Jóvízi kut és csatorna be-
vezetve.
Az érdeklődők, a vétel megkötése
végett sziveskedjenek a Nagy Lajos
Adásvételi Irodához fordulni Veres-u. 9.

MEGNYILT

a Központi Élestan
MIKLÓS-U. 2. (Apólo mozgó-
val s emben) Ka...
áron mindennemű lis t, süte-
mény, burgonya, bab, dió,
hagyma és egyéb élelmiszer.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 30 kor., minden további szó
3 kor. Vasár és ünnepnapokon 10 szög 40 kor., minden további szó
4 kor. Vaatagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítanak

Egy-kettő
három-négy-öt
szobás lakásokat ke-
res megbízói részére
butorral, vagy anél-
kül Nagy Lajos
Iroda, Veres u. 9.

Kinek van
átadható lakása?
Közölje azt teljes
bizalommal Nagy
Lajos Irodával, Ve-
res utca 9. Megbí-
zóm minden áldo-
zatot meghoznak!

Belyegzőgyár
és vesőintézet
PAULÓ I.
Szent Anna-utca 5.
Telefon: 13-88.

Tűzhelyek,
kályhák, edények,
darálók, husgépek,
hurkatöltők, zsirbő-
dönök fűrészbakok,
csengők, repavágók
legelősebban NAGY
vasútleben Csapó
68. szám.

Eladó
Rákóczi-utca 14.
számu gazdálkodó-
nak is alkalmas ház
istállóval. Bővebbet
Miklós-u. 7.

A Köntöskert
leggondozottabb,
legjobb termő szőlő-
lője, gyümölcsöse,
konyhakerttel, épü-
lettel együtt eladó.
Egy magyar hold
terület. Ára másfél
millió korona. Bő-
vebbet személyesen
Nagy Lajos Irodá-
ban Veres utca 9.

Vasabroncs
van eladó kisebb
nagyobb mennyiség-
ben lapunk kiadó-
hivatásban Piac-u.
59. szám

Kiadó
nagy butorozott
szoba egy vagy két
ur, esetleg egyetemi
hallgatók részére.
Homok-utca 31.

„Béke” áruház.

Szent Anna-utca 5.
140 szél kabátposztó 850
140 - gyapjuszőv. 1800
85 - belengyész. 465
Angolzeppir 575
Zsinórveles 398
Harisnya 250
Kestű 180
Sálkendő 2000
1 pár jó női harisnya 190

Sok maradék igen
olesón.
Menekültek, tisztv.
kedvezményben.

Bármilyen
szerény butorozott
szobát keresek Ve-
res-utca közelében.
Nagy Lajos Iroda.
Veres-utca 9

Kérek
ajánlatot irodista
nőtől, ki gépen ír,
némi részben a
könyveléshez ért.
Fizetési igény meg-
jelöléssel „Kellemes
állás” jellegre a
kiadóba kérek aján-
latokat

Eladó
leszállított áron új-
évi ajándéknál fülbe-
valók, szemüvegek,
festmények, japán
ládika nagyító len-
ese, kőták, dísz-
könyvek, szánka
csengők, teljesen új
kiváló minőségű fo-
kete női kosztüm,
gyász fátyol, kalap-
tollak, ág asztalka-
val székel tulipános
láda, varróasztalka,
asztaltükör, könyv-
állvány, konyha ál-
vány, matracok, pet-
roleumos lámpák,
üvegkarsa, priznisz-
kötőlekek, szobaklo-
zet, üveg, porcellán
neműek, háziszir.
házméleg, vívósi-
sak, bolti hágeső,
egyebek
Bethlen-utca 51.

Irógépelni
megtanulhat 14 nap
alatt Nagy Lajos
irodájában, Veres-
utca 9.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!

Bosznay J. és Társa cégnél

1922 december 2. KOSSUTH-UTCA 5. SZÁM 1923 január 6 ig

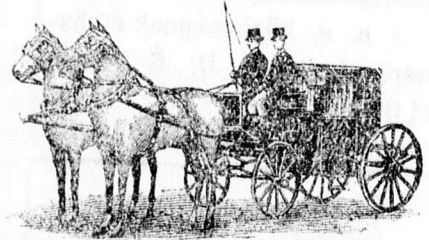
nagy ujévi vásár
Különocasio osztály.

Óriási választék. Rendkívül olcsó árak.
Kérjük kirakatainkat figyelemmel kísérni!

KONCZ fest és tisztít

mindennemű ruhát gyorsan és kifogástalanul
DEBRECEN, PÉTERFIA 30.
ARANY JANOS-UTCA 10. SZ

Mindennemű kocsí javítását, va-
lamint kocsí kárptos munkát,
autók és kocsik fényezését a
legutányosabban készíti
OLÁH ZSIGMOND
kocsigyártó Rákóczi-u. 11.
Több új kocsik és könnyű javi-
tott kocsik eladók.

FEHÉRTÓI temetkezési intézete

DEBRECEN, DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM — TELEFON 11 85.
Végez temetéseket helyben és vidéken — Exhumál és hulla szállítást vállal.

Csapó 95. **Lengyel** **Csapó 28.**
KELMEFESTŐ
FEST mindennemű ruhákat TISZTIT
legelősebban és kifogástalanul.

BAGDI ANTAL
okleveles hő gyfodrász és spe-
cialista paróka készítéseiben :
Jelmezbálokra parókák min-
denszínben kölcsön kaphatók
Simonffy-utca 7. szám.

Meggyőződhet arról minden BUTORT
vásárló, hogy butorait, melyek saját
gyáramban készülnek, a legelősebb
gyári áron beszerezheti

Jancsó Testvérek

műbutorasztalosárak és fakoporsók gyára
Debrecen. Gyártelep: Bárczi-utca 3. sz.
TELEFON 10-35.
Butoraktára Csapó-u. 17. színházi átjáró.
Megrendelésre fakoporsókat a legol-
gősebban árán! — Árjegyzék ingyen.

ELSŐ DEBRECZENI NAGY

Nickelező és CSISZOLDA
PONGRÁCZ műlakatosság
Elsőrendűen nickelező orvosi, technikai mű-
szereket, autókocsirészeket, korcsolyákat.

Hangszerek - Zongorák - Gramofonok
Mindem hangszerünkert jóállást
vállalunk.

Hangszergyár

STERNBERG
BUDAPESTEN, RÁKÓCZI-UT 60 C.
számu saját palotájában.
Irja meg azonnal, hogy milyen hangszere
van szüksége és mi arról díjtalanul kü-
ldünk ajánlatot, ha ezen usága hivato-
zik, javítandó hangszert küldje postán cya-
runkra. — Jutányosan újajalajjuk. Gram-
ofon tulajdonosoknak leguj bú hangme-
szekről ingyen és bérmentve küldjük mű-
szereket.

KILLEREDE BUTORGYÁROS
udvari sz lltó
vilványerőre berendezett műbutorgyár
Debrecen, Ferecz József-ut 68. szám
Ajánlja dusn, felszerelt saját készítményű buto-
raktárát a legutányosabb árakban. Nagy válas-
ték olesó butorokban is!

Tóth Gyula

vaskereskedése Debrecen, Városháza sarkán
Karácsonyi ajándékoknak alkalmas kályhák, kályha-
tálcák, fa- és szentartók, Alpakka és acél evőeszkö-
zök, teás és kávés készletek, zománcozott leme-
edények, háztartási cikkek. Lombfűrészes felcsere-
sek nagy választéka. Korcsolyák érkeztek.
Lőszer és löpor áruda. Telefon 29.

Szücs Zsigmond és Társa

csipész, Csapó-utca 98.
Kész cipő és eszma allandóan kapható.
Megrendeléseket jutányos árban számítunk.

Pezsgős üveget

a legmagasabb áron vesz a
„Török pezsgőgyár”

Ramminger hölgyfodrász

Divatos hajmun-
kák készítése. **Varga-u. 1.**
Speciál hajfestő.

Speciális

szörme és keztűifestés mély feket re
és minden szíre felelősséggel. Női és
férfi kalapok, mindennemű fonalak fe-
héritése és festése minden szíre minta
után, rögzítéssel n-pállóan, tömegmun-
kákat eivállalok, gyorsan és pontosan
készítek.
HUNGÁRIA gőzmossó helme- és ruha-
festő vegytrisztró vállalat Debrecen,
Péterfia 4.
Cégtulajdonos
LIBÁNDY ANDOR

A valutaforgalom és a kiíteli engedély

Budapest, aug. 14. Illetékes helyről értesül a MTI, hogy a deviza rendelet értelmében az export valuta beszoállításának, valamint az import valuta igénybevételének elbírálására alakult bizottságok a m. kir. Állami Jegyintézetben e hó 16. napján, szerdán kezdik meg működésüket. A felek tehát ilyenmü ügyeikben kérelmeiket a deviza központ valamelyik tagjánál, tehát az Állami jegyintézetnél nyújthatják be, honnan azokat az illető bizottság elé terjesztik.

Budapest, aug. 14. A kiviteli és behozatali engedélyek kézbesítése alkalmával szedendő díjak tárgyában kiadott kormányrendelet első szakaszának hatályon kívül helyezésével a m. kir. kereskedelmi muzeum külkereskedelmi irodája által valamint az egyes érdekképviseletek szakbizottságai útján a kézbesített kiviteli, illetve behozatali engedélyek után eddig szedett díjakat a kormány augusztus 15-től kezdve az inség enyhítését célzó intézkedések költségeinek fedezhetése céljából a következőképp állapítja meg.

Ha szállítmány értéke 1 millió koronát meg nem halad, az érték 2%-a, 1 milliótól másfélmillió koronáig 20000 koronáig 2 millió koronáig 30000 koronáig, 2 milliótól 5 millióig 40000 koronáig, 5 milliótól 10 millióig 60000 koronáig, 10 millió koronától 20 millióig 80 ezer koronáig, 20 milliótól 30 millióig 120 ezer koronáig, 30 milliótól 40 millióig 160 ezer koronáig, 40 milliótól 50 millióig 200 ezer koronáig és 50 millió koronát meghaladó értékűknél pedig 250 ezer koronáig.

A cseh utlevél

Prága, aug. 14. A belügyminiszterium a teljhatalmu töt miniszteriummal egyetértőleg hírül adja, hogy ezentul valamennyi országba az első fokú hatóságok, tehát a közigazgatási és rendőri hatóságok belátásuk szerint állítsák ki az utleveleket.

Ez azt jelenti, hogy az általános érvényességű, az összes országokba szóló utlevelekről elmaradt az eddigi „excepte la Hongri“ (kivéve Magyarországot) kitétel.

A Magyarországra szóló utlevél megszerzéséhez eddig a belügyminiszterium, illetőleg a teljhatalmu töt miniszterium külön engedélyre volt szükséges.

A magyar-román jóvátétel

Budapest, aug. 14. Az 1919. évi megszállás melynek kényes politikai aktáit még máig sem sikerült végképp lezárni, mint szomoruan köz tudomásu, Magyarország gazdasági életének mintegy 26 milliárdnyi kárt okozott.

Ennek az óriási kárnak és pusztításnak körülbelül 40 százaléka a gyáriparra esik, mely emiatt hosszú hónapokon keresztül téltelenségre volt kárhözátva, mivel a megszálló hordák a legértékesebb és legnekülözetlenebb gépeket és alkatrészeket vitték magukkal. Emellett felbecsülhetetlen kárt tesz ki a magyar kormány tulajdonát képező elhurcolt mozdonyok, vasúti kocsik és gépek elvesztése.

A magyar kormány annak idején memorandumban ismertette a jóváté

téti bizottság előtt ezeket a szenvedett károkat s Romániától azokért 26 milliárd korona kártérítést követelt.

Ezt a memorandumot a jóvátéti bizottság illetékes alosztálya a magyar kormány képviselőjének, dr. Charmant Oszkárnak jelenlétében már tárgyalta is. Az albizottság azonban nem hozott végleges határozatot, hanem a román kormányt is felszólította, hogy a magyar jegyzékre tegye meg észrevételeit.

A debreceni nyomdászegylet félszázados jubileuma

A Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Segélyező Egyesületének debreceni csoportja vasárnap ünnepelte meg fennállásának ötvenéves jubileumát meleg s közvetlen ünnepség keretében. Az ünnepségre Budapestről s vidékről, sőt megszállott területekről is számosan gyűltek össze.

A jubileum első mozzanata dél előtt tíz órakor kezdődött a Bika dísztermében, díszközgyűlés keretében, amelynek a végét sajnálatos incidens zavarta meg.

János Zoltán programmon kívüli felszólalásának mindjárt első szavaival bizonyos izgatottságot váltott ki, amidőn azt fejezte ki, hogy nem szívesen beszél, mert saját szavaival maga szeret cenzura lenni. Am utóbbi idők tapasztalatai azt mutatták, hogy gondolatainkat nem lehet szabadon kifejezésre juttatni. Kétszer is figyelmeztette és mérsékletre intette Jánost az ügyeletes rendőrkapitány, majd megvonta tőle a szót.

A díszközgyűlés.

A díszközgyűlést az „Ébredés“ dalárda precíz énekszámai nyitották meg, majd Boross József egyesületi elnök nyitotta meg az ülést tartalmas beszéddel.

Benedek Sándor az ötven év történetét ismertette röviden, majd Simon János üdvözölte „Ember apánkat“ Ember Lajost, aki ma már egyedül van életben az Egyesület alapítói közül.

— Az elvetett mag — mondotta — büszkén láthatja Ember apánk, az egyik magvető, terebelyes fáva növekedett s szép gyümölcsöket terem. Hosszu életet kíván az életben levő alapítótagnak.

Az üdvözlő szónokok

Ezután az egyes üdvözlő szónokok beszéltek. A város nevében Csobán Endre városi főlevéltáros beszélt és üdvözölte a jubiláló nyomdászokat. Kiemelte a nyomdászok nagy szerepét a kultúra szolgálatában és rámutatott arra, hogy a nyomdászok az az arany híd, amely a szellemi és a fizikai munkások között fennáll s azokat összeköti.

Ezután Rothenstein Mór nemzetgyűlési képviselő, a Nyomdászegylet országos elnöke beszélt hosszabb beszédben fejtegette a szakszervezeti mozgalmakat és azt hangoztatta, hogy egyesülésben rejlik az erő.

A nyomdász szabadszervezet nevében Guttman Jakab üdvözölte a jubiláló egyesületet, majd Gyúrei Rudolf a gépmesterek üdvözlését adta át.

A női szónok

Schmiedtmayer Vilma budapesti szociáldemokrata pótképviselő a nyomdai munkások és a szociáldemokrata női csoport nevében mondott hazafias beszédet.

A bukaresti kormány — mint most értesülünk — terjedelmes vizontválaszában ismertette a három évvel ezelőtti rekiválás történetét. Ezt az emlékiratot a napokban küldték el a románok Párisba, úgy hogy azóta már a jóvátéti bizottság alosztályánál van.

Ezért dr. Charmant Oszkár ismét Párisba utazott és ott információs tárgyalásokat fog folytatni, mivel a végleges döntés előreláthatólag csak szeptember végére várható.

— Nem igaz az és tagadom azt, hogy mi megtagadjuk a hazánkat, mi szeretjük a hazát, de ahol dolgozunk, ott megakarunk élni. (Taps.)

Büchler József, a szociáldemokrata párt kiküldöttjének üdvözlő szavai után Magyar Lajos az oláh megszállás alatt nyögő Temesvár és a Bándt nyomdászai nevében üdvözölte a debreceni nyomdászokat, majd sorban a csonkamagyarországi vidéki kiküldöttek, Hódmezővásárhely, Cegléd, Miskolc, Győr, Kaposvár, Pécs, Berettyóújfalú, Nyíregyháza, Sárospatak nyomdászai nevében beszéltek.

A nyomdatulajdonosok nevében Herskovits Miklós köszöntötte a nyomdászokat.

Az újságírók

Ezután dr. Komlóssy Imre, a „Hajdúföld“ felelős főszerkesztője a következő rövid beszéddel tolmácsolta a debreceni hírlapírók üdvözlését:

Mélyen tisztelt közgyűlés!
Kedves munkástestvéreim!

A nyomdászok örömmünepéből az újságírók is óhajtják kivenni a részüket. Program szerint a debreceni újságírók neszora: Than Gyula lett volna hivatva arra, hogy üdvözlőnk tolmácsolja, de ő úgy lát szik, akadályozva volt a megjelenésben és így csak néhány perccel ezelőtt tudtam meg, hogy nekem jutott az a szerencse, hogy az újságírók nevében néhány meleg szóval üdvözöljem a jubiláló egyesületet. Ez szolgáljon mentségül előadásom fogyatékoságáért.

Nem hozok pompázó rózsát, sem büszke kaméliát, csupán a himes mezőről szedett néhány szál igénytelen, egyszerű vadvirágot. Örömmel veszek részt a debreceni nyomdászok jubiláris ünnepségén és szívem szavát követem, amikor meleg szeretettel tolmácsolom itt nem csak a magam, hanem a debreceni összes újságírók őszinte jó kívánságait.

A nyomdász és az újságíró valóban munkatársak. A hírszolgálat és a közvélemény előkészítése terén végzett munkájuk kiegészíti egymást. Egyik a másik nélkül nem teljes. De még tovább megyek: egyik a másik nélkül célját el nem érheti. Ez a viszony, mely az újságíró és a nyomdász munkája között fennáll, — ez a viszony példázza a legvilágosabban, a legelevenebben, a leg szemléltetőbben, hogy az ugynevezett intelligencia és a munkásosztály mennyire egymásra van utalva; mennyire igaz az, hogy eredményes munka és kívánatos eredmény csak a különböző osztályok egymást megértő, egymást kiegészítő és egymást támogató együttműködéséből várható.

E nélkül az egyetértés nélkül ennek a halálra ítélt nemzetnek nincsen feltámadása. Egyet kell értenünk abban a kívánságban és törekvésben, hogy minden polgár ön-

zetlen munkása legyen a hazaujjáépítés magasztos munkájának és kell hogy minden munkás önfeláldozó, hűséges fia és polgára legyen a halálra ítélt nemzetnek és szorongatott hazájának.

Ezt a haza üdvére való egyetértést, ennek zavartalanságát kell szolgálunk, egymással versenyezve, újságírók és nyomdászok egyarant. A magyarok istene óvja és segítse meg a mi szegény, elárvakodott magyar hazánkat. Amen.

Györki és János

Ezután dr. Györki Imre, Debrecen I. kerületének nemzetgyűlési képviselője beszélt. Amint a politikai helyzetet kapcsolta bele beszédjébe, dr. Siposs Zsigmond ügyeletes rendőrkapitány figyelmeztette, hogy politikát ne vigyen beszédjébe. Györki erre rövidesen befejezte beszédét.

Ezután János Zoltán szólalt fel és a sajtó szerepével foglalkozik. Siposs kapitány ismételtlen figyelmezteti Jánost, mire János harsony hangon kiáltja:

— Mindenkinek a véleményére és józólésére bízom, hogy átléptem-e azt a határt, amely egy jubiláris közgyűlés keretében elképzelhető.

Erre óriási tasp támad, Jánost éjjenzik.

Siposs kapitány erre kijelentette, hogy ha János ebben a hangnemben folytatja, megvonja tőle a szót. A teremben nagy zugas támad, mindenki feláll helyéről, mire János eláll a szótól. Ezután Szabó Kálmán, az ünnepély rendező bizottságának elnöke emelkedik szószárra s a következőket mondotta.

— Bejelentem a közgyűlésnek, hogy ezek után a többi szónokok nem kívánnak élni a szólás jogával. (Taps.)

Ezután az ébredés dalárda énekszama zárta be az ünnepélyt, ami szintén bonyodalmas idézett elő. Ugyanis a rendőrség nem engedte feltűzni a dalárda jelvényét, a vörös szalagon levő lantot s a dalkör által előadott számok egy-egy példányát bekérte utólagos elbírálás céljából, hogy vajjon volt-e cenzurázva?

A bankett

A díszközgyűlés ezután rendben szétoszlott, a nyomdászok társas csoportfényképet csináltattak. Délben háromszáz teritékes bankett volt a Munkás-Otthonban. Pohárköszöntőket mondtak: Szabó Kálmán, Simon János, Rothenstein Mór, Boross József, Péntek István, Györki Imre, János Zoltán, Schmiedtmayer Vilma, Holló János s újra Szabó Kálmán.

A műsoros táncmulatság

Este díszes és válogatott közönség előtt folyt le a nyomdászok műsoros táncestélye az Arany Bika dísztermében a legteljesebb siker jegyében. A szereplők közül kiváltak és sok-sok tapsot arattak Simon István gyönyörű baritonján előadott énekszámával, Torma Zsiga, a Csonkai színház tenoristája és Torma Gusztó, Hajnal Nusi, aki ügyes ftyoltáncával és zongoraszámmal keltett feltűnést. A zongorakíséretet Füredi Ernő látta el megértő finomsággal. Sokat és szívesen tapsoltak az Ébredés dalárdának és Rác Laci zeneszámainak is.

Az előadás után a fiatalság Rác Laci és zenekara tizes muzsikájára táncra perdült s a hajnali órákig a legjobb hangulatban maradt együtt.

Nagy derűtséget keltett az Otomforgács című aktuális vicclap, amely már a megjelent hölgyek névsorát is hozta.

Sztit
Janu
18
28

ot,
SHEZ
finom
k.
aben)

ény.
rósága
tulaj
gyven
illetés
arozé
tember
köz
váanos

éskozók,
időben
is in
tőaján
fognak.
buzá
kessége
tőzsdéi
rtoznak
az ár
urverés
őljárók
tpénzül

ani év,
l-én és
31-én.
a szer
buzza
buda
szpénz
gfelelő
pes ért
zárába
ezni.
g Püs
stülete
fenn
hogy
ezőbb

jek a
ájában
tus 1.
indor,
zö.

u-
és

t

on
és

Szilágyi Lajos mandátuma körül

Megírta a *Hajdúföld*, hogy Preineszberger Jenő vizsgálóbíró szombaton Berettyóújfaluba utazott, hogy megéjtse a vizsgálatot a berettyóújfalui választások visszaélése ügyében. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró hétfőn visszaérkezett Debrecenbe s a *Hajdúföld* munkatársának útjáról a következőket mondotta:

— Most két választókerületet, a berettyóújfaluit és a szalárdit jartam be. Berettyóújfaluban Szilágyi Lajos es. és kir. kamarás, a kerület volt nemzetgyűlési képviselője és Görgy József, a Kormányzó szárnysegéde küzdöttek, a győztes Szilágyi Lajos lett, több mint ezer szótöbbséggel.

— Szalárdon ugyancsak Szilágyi Lajos és Erődi Harrach Béla küzdött: itt Szilágyi maradt kisebbségben.

— A választás után a két választókerület ellentétes táborai külön külön jelentést tettek a debreceni kir. ügyészségnek egymás ellen s különféle választási visszaélésekkel vádolták meg egymást.

— Ennek a megvizsgálására utaztam most ki Berettyóújfaluba, Vancsodra, Hencidára, Kismarjára, Nagykerekibe. Kihallgattam a választási bizottságok tagjait, bizalmi férfiakat s vallomásokról jegyzőkönyvet vettem fel.

— Mint ismeretes, Szilágyi mandátumát ellenfele hívei petícióval támadták meg. A most lefolytatott vizsgálatom adatait természetesen a petíció tárgyalásánál is fel fogják használni.

A szovjet Franciaország ellen

Berlin, aug. 14. Csicserin népbiztos Moszkvában fogadta a „Vossische Zeitung“ kiküldött tudósítóját, aki a forradalmi szocialisták ellen indított írtó hadjáratról tudakozódott nála.

A külügyi népbiztos azt állította, hogy az orosz forradalmi szocialisták egy gyékényen drúlnak a francia szocialistákkal és hogy összekötöttes van az orosz forradalmi szocialisták működése és a francia hatalmi törekvések között, amellyel Franciaország a kontinensen magához akarja ragadni a tulsulyt.

A franciák ugyanolyan veszedelmet jelentenek Berlinben Németországra nézve, mint Moszkvában az orosz forradalmi szocialisták vakond munkája a szovjet rendszerre nézve.

A szovjet kormányának, szerinte, megdönthetetlen bizonyítékai vannak arra nézve, hogy az orosz forradalmi szocialisták munkáját a francia vezérkar irányítja. A bolsevista ügynökök ráakadtak Párisban Kerenszky titkos levéltárára. Ezek az irások felfedtek mindent. Amióta Anglia felhagyott intervenció politikájával Oroszország ellen, Franciaország vette át ezt a szerepet és a francia vezérkar szoros összeköttetésben áll az orosz forradalmi szocialisták végrehajtó bizottságával.

Róma, aug. 14. Oroszországból érkező hírek szerint a moszkvai központi végrehajtó bizottság a szocialista ferraralmárok ellen hozott határozatát 10 évi börtönrre változtatta, azzal a kikötéssel, hogy a jelenlegi államforma ellen semmiféle tevékenységet nem fognak folytatni.

Puccstól féltek Bécsben

Bécs, aug. 14. A rendőrség az osztrák állami párt elnökét, Hoynig Kunót letartóztatták. A letartóztatás amiatt történt, hogy a városban olyan hírek keringtek, hogy Hoynig kedden, vagy szerdán Bécsben monarchista puccsot fog elkövetni azáltal,

hogy a legfőbb állami épületeket megszállja és a köztársasági vezetőségiakat letartóztatja. Miután ezeknek a híreknek bebizonyítására nem találtak kezelhető tényeket, a rendőrség Hoynigot kihallgatása után ismét szabadlábra helyezte.

A Juhtartógazdák Egyesülete és a hortobágyi csárda bérléte

Megfellebbezték a tanács határozatát

A *Hajdúföld* már megírta, hogy a hortobágyi csárda és a hozzá tartozó földbirtok árverés után Király Mihály haszonbérletnek jutott, holott az ajánlók között a debreceni Juhtartó Gazdák Egyesülete is szerepelt s az utóajánlaton ugyanolyan összegű haszonbért ajánlott fel, mint Király. A városi tanács, nem tudni mi okból, nem honorálta a Juhtartó Gazdák Egyesületének ajánlatát s határozatában haszonbérletül Király Mihályt fogadta el.

A Juhtartó Gazdák Egyesülete közérdeket szolgál. Célja törzsjuhászat megteremtése és kiválóbb apaállatok tenyésztése. A debreceni gyapju a külföldön igen élénk keresletnek örvend s így mint exportcikk igen nagy jelentőségű s jelentősége a hazai textil ipar fellendülésével csak fokozódni fog.

Nagy gyapju mennyiségre azonban csak akkor lehet számítani, ha a tenyésztéssel foglalkozó gazdák mindazzal rendelkeznek, ami a sikeres tenyésztés szükséges előfeltétele. Ilyen elsősorban az aklimatizált tájfajta kitenyésztése. Az idegenből

importált apaállatok a hortobágyi kopár legelőn hamarosan visszafejlődnek, elkorcsosodnak. Szükséges tehát, hogy a legelőn kívül az okoskerü takarmányozás lehetősége is meglegyen.

Erre a célra a hortobágyi csárdához tartozó földek igen alkalmasnak bizonyulnak s a haszonbérlet megszerzése alkalmat nyújtana arra is, hogy a tenyésztésnél alkalmazott felügyelő és cselédszemélyzet el látása biztosítva lenne.

A Juhtartó Gazdák Egyesülete az egyénenként és az összesség tagjai által nyújtandó anyagi és erkölcsi hitel tekintetében is messze felülmúlja egyetlen haszonbérlet által nyújtandó garanciákat.

A Juhtartó Gazdák Egyesülete, amit értesültünk, megfellebbezte a tanács határozatát a tegnapi nap folyamán a törvényhatósági bizottsághoz intézett beadványában.

A közérdek szempontjából óhajtuk és elvárjuk, hogy a közgyűlés a tanács határozat megváltoztatásával a szóbanlevő haszonbérletet a juhtartó gazdáknak fogja juttatni.

Három halálra ítelt a tábla előtt

Rendkívül érdekes bűnpert tárgyalta tegnap délelőtt és délután a debreceni kir. ítélőtábla büntető fellebbviteli tanácsa. Három költői halálra ítelt gyilkos állott a bíróság előtt, egy asszony és két férfi.

A halálra ítéltek a következők: özv. Tóth Frigyesné. Cseh Berta 28 éves, rakamazi születésű, jómódu gazdaember özvegye, két gyermeke van, egy nyolc és egy 11 éves kislány; Stefanovics János abaujszántói 31 éves, nős főmester és Popják Pál abaujszántói 31 éves mezőőr, akiket a nyíregyházi kir. törvény szék 1922. április havában négy napig tartó főtárgyalás után gyilkosság és rablás büntette miatt költői halálra ítelt.

Fellebezés folytán a bűnper a debreceni kir. ítélőtábla elé került, amely tegnap foglalkozott vele.

Elnök Otárh Miklós kuriai bíró, táblai tanácselnök, előadó Szuhányi Andor táblabíró, szavazóbíró Szabó József táblabíró. A vádhatóság képviselőjében dr. Átányi József kir. főügyész volt jelen, míg a védelmet Szentiványi József, Elek Aladár, Porkoláb Zoltán, Korányi Endre helyett Hidegh József ügyvédjelölt és Sziics Jenő ügyvédek látták el.

A gyilkosság előzményei

Özv. Tóth Frigyesné Cseh Berta tizenkét évvel ezelőtt, 16 éves korában lett a felesége Tóthnak, aki igen szorgalmas, becsületes ember volt s eleinte boldog házasságot is

éltek. Később azután elhidegült a viszony kettőjük között, az asszony kikapós menyecske volt, sokat költött ruhára s mindig férjétől kért pénzt. Egy alkalommal annyira feldühösítette férjét, hogy az meg is verte. Tóthné a gyermekeivel is igen rosszul bánt. Az asszony már akkor elhatározta, hogy elteszi a férjét láb alól.

Tanító ur, álompört

Egy alkalommal levelet írt a rakamazi tanítónak, Zieglernek, s a levélben álompört kért tőle, hogy eltegye a férjét láb alól, úgyhogy ne vegye senki se észre. Ezt a levelet azonban egy alkalommal kidobta a vonat ablakából s így az a bíróság elé került.

Azonkívül Tóthné cigányasszony-nál is rendelt mérget, álompört férje elpusztítására, de ez más körülmények miatt nem valósult meg.

Találka a Népkertben.

1921. augusztus havában Tóthné Nyíregyházára utazott. Az ottani népkertben megismerkedett Stefanovics Jánossal s kölcsönösen szerelmre gyuladtak egymás iránt. Stefanovics letagadta nős voltát s Tóthné is hadiözvegynek adta ki magát. Később mind gyakrabban találkoztak egymással és szerelmi viszonyt is folytattak.

Tóthné akkor már bevallotta férjes voltát s arra biztatta Stefanovicsot, hogy tegye el férjét láb alól vagy öltesse meg mással, mert férje

katholikus vallású lévén, nem akar válni. A gyilkosság fejében hajlandó volt feleségül menni Stefanovics-hoz s Tóth vagyona is rájuk maradt volna.

Fokozatos felbujtás.

Stefanovics nem ellenezte a gyilkosság tervét s azt mondta az asszonynak, hogy kerít egy embert Popják Pál seemélyében, aki szívesen elteszi férjét láb alól. Az asszony Popjáknak két ökröt, vagy 30 ezer koronát ígért jutalom fejében. Popják vállalkozott a gyilkosságra, mire Stefanovics át is adta neki revolverét.

Popják és Stefanovics két ízben tartottak helyszíni szemlét Tóth Földjén, de mind a két alkalommal elmaradt a gyilkosság különféle okok miatt.

Gyerlek.

Októbert 11-én az asszony elérkezettnek látta az időt a gyilkosságra. Sürgőnyt küldött Stefanovicsnak és popjáknak, azzal a szöveggel „Gyerlek“

Stefanovicsék elmentek Rakamazra, s Tóthéknál háltak meg. Tóthné ezzel a szavakkal fogagta a főrdömestert:

De jó hogy megjöttél apuskám.

Másnap reggel Tóth a berceli vásárba igyekezett s azt az alkalmat használták fel a gyilkosság elkövetésére a gyilkosok. Popják és Stefanovics előrementek, de oly lassan haladtak, hogy Tóthnak feltétlenül utól kellett őket érni, ami be is következett.

A gyilkosság

Ezután hárman haladtak együtt. Alig mentek száz lépést, mikor a gávai—vencsellői országúthoz érve Popják előrántotta revolverét s több lövést tett Tóthra, aki összeesett ugyan, de csak könnyebb sérülést szenvedett. Erre Popják felkapta furkósbotját s addig ütötte Tóth fejét, míg az kiszenvedett.

Stefanovics meg biztatta:

— Üsd csak — s a végén ő is több ütést mért Tóthra, összesen tíz ütést tettek ketten.

Ezután Tóth hulláját bedobták az árokba, de előzőleg kirabolták: ellopták Tóth 6703 koronáját, majd eltávoztak Abaujszántóra. A gyilkosokat rövidesen kézrekerítették a csendőrök és a bíróság elé állították.

Az ítélőtábla előtt

A tegnapi tárgyalásra szuronyos börtönőrök hozták le Debrecenbe a halálraítélteket.

Tóth Frigyesné igénytelen, egyszerű parasztasszonyka. Meg van törve, de azért ha tagadni akar, élesen pereg a nyelve. Fekete fejkendő, kék szoknya, fehér bluz, kék kötő van rajta, sápadt, arca beesett.

Stefanovics jobb arcu iparossegéd benyomását kelti, nagy bajuszát idegesen pedri.

Igazi düböző arc a Popjáké, most kopasz, de máskülönb hirtelenszöke haja van. Időközben, különösen a folyosón, gunyosan nevet, cseppet sincs megtörve.

A vádlottak között ülnek még Rigács Jánosné cigányasszony és Varga Gusztáv cigány, bűnrészességgel vádolva, mint akik tudtak a tervezett gyilkosságról s elősegítették azt. A nyíregyházi törvényszék felmentette őket, de fellebezés folytán most dől el másodfokon az ügyük. Ezek szabadlábban vannak

Elsőnek a törvényszék ítéletét olvassák fel, majd Szuhányi előadó ismerteti a bűnper anyagát, aktáit.

Az iratok felolvasása után, ami délelőtt 11 órától déli 1 óráig tartott, majd délután folytatódott, Szent-

Apró hirdetések

Kabátokat készítmöket, őszi ru-
kátokat, hákat, jutányosan varrok.
Inteligens családhoz hához is megyek.
Sziv-utca 28.

Butorozott szobát keres konyha
szobát keres konyha
szobát keres konyha

Felnőtt rokkant részére tolokósi ke-
restetik megvételre. Cim a
kiadóban.

RUN JÓZSEF kő- és műszerműves
Debrecen.
Széchenyi-u. 1. szám

Sestakert Andrást-ut 19. szőlő
eladó. Ertekezhetni Nagy-
erdő 3. számú villa

Mindenféle fajok beszerzésével
foglalkozom. Azonnali
eladásra ajánlok patkányirtó foxterriereket,
D.bermann farkas, német vizsla rövid és
szalkás szőrű, ir setter, fekete uszkár,
törpe öle, máltai selyem pincos, farkas
spitz, 1 éves tacsó, 2 drb 1 éves him és
nőstény rövidszőrű német vizsla kutyákat.
Kis- és nagy madarak állandóan kaphatók Bódi
Zoltánnál, Hajduböszörmény. Válasszbélye-
gei kérek. Magyar-utca 1443. sz.

Géplakatos és vasasztergályos ta-
nonok jó fizetéssel
felvételnek Kisiparosok géplakatos ipar-
vállalata. Késes-utca 85.

Bélyeggyár és vesdöntézet
PAULÓ Széchenyi-utca 22.
Téltelep 1764

Épület javítására kis-kőműves munkát
keresek. Gazdák Bankja Kos-
suth ut-án.

Elcserelném főtőren levő 2 szo-
bás modern lakáso-
mat 3-4 szobás modern lakásért. (Mel-
lékutcán is.) Cim a kiadóban.

Szobát butorozva keresünk tisztvise-
lő részére. Belvárosi tak.

Szántó fuvaros egy hold föld felszán-
tására keres etik. Vár-utca 8.

Gazdák figyelmébe!!

Legjobbnak elismert csepele egyes
ekék, könnyű keltős ekék, bo-
ronák, amerikai rendszerű loka-
pák, szénagyűjtők, vetőgépek, ré-
pavágók, tengeri morzsolók, daráló
marchrakó aratógépek
gépkatrészek és minden egyéb
gazdasági eszköz nagy választékban

Ráhmer Sándornál
Debreczen, Piacz-u. 43.
Telefon 962.

Ugyanott
MUSCHLOSZ-LICHTIG Repü-
lőgépgyár és Faipar R.-T. vezérkép-
viselete Hajdu, Szabolcs, Szatmár
és Bereg vármegyék részére.

Hivjon meg
ha van aranya vagy ezüstje el-
adó a legtöbbet én fizetek érte

Kramer Simonffy
utca 17.

Nehéz az élet,
jó ruhába járni gondot ad, **VÉGNÉZ**
oleson beszerezni tessék
menni, hol **kevésbé használt** finom
férfi ruhák állandóan kaphatók.
Vár-utca 2. sz. (Zenodévszemben)

FEHERTŐI temetkezési intézete
DÉGENFELŐ-TÉR 4. SZÁM. (Saját ház)
Telefon: nappal 11-85, éjjel 10-91.
Végez temetéseket helyben és vidéken ju-
tányos árban személyes felügyelet mellett.
:: Exhumál és hullaszállítását vállal! ::
Raktáron: ÉRCZ- és MŰVIRÁGKOSZORUK!

Lipcsei Szőrmeház Uj üzlet!!
szőrmester
SZÖRME MEGÓVÓ INTÉZET.
Elvállal minden e szakmába vágó munkákat
Szörme festést és kikészítést
Speciál rókafejtést.

**DIÓSZEGI-UTCA és NYIL-
UTCA SAROK.**
MINDENFÉLE NYERS
BORÓK BEVÁLTÓHELYE

Csapó 95. *Lengyel* **Csapó 28.**
KELMEFESTŐ
Bejárta a kapu alatt.

FEST mindennemű ruhákat TISZTIT
legolcsóbban és kifogástalanul.

KALAP
nyakkendő, fehérnemű, leg-
olcsóbb beszerzési forrás

WERNER SÁNDOR
FERENCZ JÓZSEF-UT 72. SZ.
(Király-utcaival szemben.)

LEGSZEBBEN
**fest, mos,
tisztít**
goullé, plissé, tenisz,
krém és selyemruhákat
Libándy Andor
HUNGÁRIA gőzmosó kelme és ruha-
festő vegyítiszító vállalat Debreczen, Péterfia 4.

KONCZ fest és
tisztít mindennemű ruhát
gyorsan és kifogástalanul
DEBRECEN, PÉTERFIA 30.
ARANY JÁNOS-UTCA 10. SZ

**100 legszebb modell-
ujdonsággal vezet a
Piac-u.
9. sz.**

Kalapüzem

Női és férfi kalapátformálások 8 nap alatt.

Kiss József auto-motor és gépműhelye
Erzsébet-u. 20. Tel. 901.
Vasasztergamunkát és bármily gazdasági gépjavitást gyorsan és pontosan
végez, lokomobilokat magánjárokát átalakít, használt gépeket vesz, gyáriag
javítottat elad és becsereit. Autogénheggesztes.

Élésdi mész
darabos és oltott
ASBESTPALA
békébeli minőségben, portlandcement,
kátránypapír, karcagi és szováti cserép
nagyban és kicsinybeni legolcsóbb be-
szerzési forrása

SINGER LAJOS
Hatvan-u. 71. sz. (Kisállomásnál.)

Férfi és női **KALAPOK**
ALAKÍTÁSÁT
ÉS FESZTÉSÉT
SZAKSZERŰEN
ÉS GYORSAN
ESZKÖZÖLNEK

KÉSZ ÁRU
KAPHATÓ

M. NAGY MIHÁLYNÁL Péterfia-utca
8. sz. alatt.

Dollárt, Lejt
és mindenféle ide-
gen pénzt a leg-
árgábban vesz
Bunyadi-u. 12. Telefon 7-54.

Kaczander bankiroda

Női kalapujdonságok
megérkeztek. — Átalakít-
ások formák és festések 3 nap
alatt készülnek.

Kohn Helén kalapszalonyán
Piac utca 79. sz.

Gallérok és fehérneműk
mosását készíti

PALOTAY gőzmosoda
Egyháztér 5. sz.
Fest és vegyileg tisztít
Wacha Dezső. Egyháztér 5.

**Járványos száj és kö-
römfájás ellen bécsi**

Kreolin
ismét kapható
Gyógykezeléshez Rg. 140 K
Fertőtlenítéshez Rg. 120 K

Dr REX chemiai gyár
és gyógyszerunagyke-
reskedés r.-t.
Debreczen, Városház épüle-

Meggyőződhet arról minden **BUTOR**
vásárló, hogy **butoralt**, melyek saját
gyárában készülnek, a legolcsóbb
gyári áron beszerezheti

Jancsó Testvérek
műbutor asztalosáruk és fakoporsók gyára
Debreczen. Gyártelep: Bárczi-utca 3. s.
TELEFON 10-35.
Butoraktára Csapó-u. 17. színházi átjár
Megrendelésre fakoporsókat a lege-
olcsóbban szállít. — Árjegyzék ingyen

szalon Debrecen-
uszt éven át dol-
legelső divattul-
ótt hosszú ideig
Poquin cégét is
zabó, aki az ottani
art névre tett szert
abász. Családi kö-
lítetták s a kül-
zaktudását és izlé-
tja érvényesíteni
ég alatt itt Deb-
1. 5. sz. a. II. em.
t és női szabá-
lívjuk a hölgy-
st.

tüzifát rendel a
város jog- és
ga tegnap délben
t a javaslatot ter-
el, hogy községi
yar Füzem rész-
arosi céggel 1000
lítására. A szer-
int a cég köteles
Ovagon 1921-22
száraz, hasított
melyben 10 sas-
gfa és 3 százelek
szállítás frankó kb
10 lei. A város két
mber 10. és 25-én
lei előleget fizet
szegzet a szállítás
fizeti, fenntartva
leiben, vagy kor-
pi esetben napi ár-
a fát a debreceni
lja meg s peres
pesti kir. törvény-
ta a szállítás sike-
aranylag olcsón,
koronáért jut fához.

Övendő. A napok-
szv. Zih Sándorné
5. szám alatti la-
tlen fiatalember és
y bizalmat kelten
ndotta, hogy Zihné
ütt a katonaságnál,
le jóbarátságban is
eki s szívesen lo-
gelte, majd rövid
azulról. Ezt az időt
talembert arra, hogy
lommel, hálaképen
Ellopott 12 darab
G. monogrammal
ött. A nyomozás
tolvaj Balog Géza
árhelyi fiatalember,
különös ismertető-
betűk vannak rá-
ndórség most or-

Öl
A „
gyar la-
már va-
„Nagy-
számán-
mán ki-
tolog e-
merány-
sáról és
Kétsé-
egész
ügyes o-
is bizon-
felhaszn-
mán táv-
fenyeget-
nem ke-
is, amit
mánnal
A M
kaptuk:
Az eg-
felhivata-
a hir-
merényle-
rályi pár-
A Ma-
vétele ut-
szólította
nökséget
bővebb a
válasz
minden
ben tett,
rényletről
hasson.

Öl
A „
gyar la-
már va-
„Nagy-
számán-
mán ki-
tolog e-
merány-
sáról és
Kétsé-
egész
ügyes o-
is bizon-
felhaszn-
mán táv-
fenyeget-
nem ke-
is, amit
mánnal
A M
kaptuk:
Az eg-
felhivata-
a hir-
merényle-
rályi pár-
A Ma-
vétele ut-
szólította
nökséget
bővebb a
válasz
minden
ben tett,
rényletről
hasson.

Öl
A „
gyar la-
már va-
„Nagy-
számán-
mán ki-
tolog e-
merány-
sáról és
Kétsé-
egész
ügyes o-
is bizon-
felhaszn-
mán táv-
fenyeget-
nem ke-
is, amit
mánnal
A M
kaptuk:
Az eg-
felhivata-
a hir-
merényle-
rályi pár-
A Ma-
vétele ut-
szólította
nökséget
bővebb a
válasz
minden
ben tett,
rényletről
hasson.

Öl
A „
gyar la-
már va-
„Nagy-
számán-
mán ki-
tolog e-
merány-
sáról és
Kétsé-
egész
ügyes o-
is bizon-
felhaszn-
mán táv-
fenyeget-
nem ke-
is, amit
mánnal
A M
kaptuk:
Az eg-
felhivata-
a hir-
merényle-
rályi pár-
A Ma-
vétele ut-
szólította
nökséget
bővebb a
válasz
minden
ben tett,
rényletről
hasson.

Öl
A „
gyar la-
már va-
„Nagy-
számán-
mán ki-
tolog e-
merány-
sáról és
Kétsé-
egész
ügyes o-
is bizon-
felhaszn-
mán táv-
fenyeget-
nem ke-
is, amit
mánnal
A M
kaptuk:
Az eg-
felhivata-
a hir-
merényle-
rályi pár-
A Ma-
vétele ut-
szólította
nökséget
bővebb a
válasz
minden
ben tett,
rényletről
hasson.

Öl
A „
gyar la-
már va-
„Nagy-
számán-
mán ki-
tolog e-
merány-
sáról és
Kétsé-
egész
ügyes o-
is bizon-
felhaszn-
mán táv-
fenyeget-
nem ke-
is, amit
mánnal
A M
kaptuk:
Az eg-
felhivata-
a hir-
merényle-
rályi pár-
A Ma-
vétele ut-
szólította
nökséget
bővebb a
válasz
minden
ben tett,
rényletről
hasson.

Öl
A „
gyar la-
már va-
„Nagy-
számán-
mán ki-
tolog e-
merány-
sáról és
Kétsé-
egész
ügyes o-
is bizon-
felhaszn-
mán táv-
fenyeget-
nem ke-
is, amit
mánnal
A M
kaptuk:
Az eg-
felhivata-
a hir-
merényle-
rályi pár-
A Ma-
vétele ut-
szólította
nökséget
bővebb a
válasz
minden
ben tett,
rényletről
hasson.